

KRZYSZTOF R. PROKOP – GLIWICE

**POLONICA Z DRUGIEJ POŁOWY XVII ORAZ Z XVIII I XIX W.
W ZBIORZE IURAMENTA FIDELITATIS ET PROFESSIONES FIDEI
W ARCHIVIO SEGRETO VATICANO (ASV)**

Dla badaczy przeszłości – nie tylko kościelnej – późnośredniowiecznej i nowożytnej Polski oraz w ogólności ziem historycznie związanych z polską organizacją państwową w minionych stuleciach nie stanowi tajemnicy, iż przebogate zbiory Archiwum Watykańskiego (Archivio Segreto Vaticano) zawierają liczne jeszcze, czy to stosunkowo słabo rozpoznane, czy też w ogólności nieodkryte *polonica*. Do przechowywanych tam aktualnie kolekcji archiwalnych, w których jak dotychczas nie przeprowadzono systematycznych kwerend pod kątem obecności świadectw odnoszących się do dziejów Kościoła katolickiego w Polsce, zalicza się również wskazany w tytule niniejszego opracowania zespół *Iuramenta fidelitatis et Professiones fidei*¹. Najpełniej jak dotąd był on wykorzystany przez autorów kolejnych tomów (nowożytniczych) dobrze znanego historykom Kościoła, a zwłaszcza gronu tzw. episkopologów, kompendium *Hierarchia Catholica medii et recentioris aevi*, które – jako że dotyczy całości światowego episkopatu katolickiego obrządku łacińskiego (dla czasów najnowszych także Kościołów unickich) – siłą rzeczy uwzględniła tematykę polską². Sięgniecie do owej publikacji, skądinąd obecnej tylko w nielicznych spośród księgozbiorów rodzimych instytucji naukowych, nie daje wszakże pojęcia, co konkretnie zainteresowany badacz znajdzie w tytułowym zespole, jako że wskazuje ona wyłącznie na to, do biografii których hierarchów zawarte są w owym zespole jakieś materiały (a i to tylko w wyborze). W tych okolicznościach rzeczą w pełni uzasadnioną wydawało

¹ Na celowość i potrzebę skontrolowania tego zespołu pod kątem obecności w nim *poloniców* tudzież ich rejestracji zwrócił przed laty uwagę piszącego te słowa Ks. dr Hieronim Fokiński SJ, rektor Papieskiego Instytut Studiów Kościelnych (Pontificio Istituto di Studi Ecclesiastici) w Rzymie.

² *Hierarchia Catholica medii et recentioris aevi*, t. 1-9, Monasterii – Patavii 1913-2002 [t. 1-3 reprint: Patavii 1960] (zwłaszcza tomy 5-8).

się podjęcie systematycznej kwerendy, która by umożliwiła zarejestrowanie wszystkich *poloniców*, tamże się znajdujących.

Piszący obecne słowa przedsięwzięt tego rodzaju trud w dwóch „rzutach”, podczas poszukiwań archiwalnych prowadzonych w Rzymie we wrześniu 2003 r. oraz w styczniu 2008 r. Za każdym razem zespół *Iuramenta fidelitatis* et *Professiones fidei* został przejrany przezeń w całości, a zatem był on przewertowany *in extenso* dwukrotnie, przy czym ów drugi raz umożliwił wyjaśnienie stwierdzonych wątpliwości tudzież uzupełnienie zauważonych braków. Nie stanowi to wprawdzie całkowitej gwarancji, że nie spośród obecnych tam *poloniców* ponad wszelką wątpliwość nie uszło uwadze poszukującego, tym niemniej tego rodzaju prawdopodobieństwo wydaje się stosunkowo niewielkie. Ośmiela to nas do przedstawienia (w formie drukowanej) ogółowi zainteresowanych poniższego „katalogu” świadectw zaczerpniętych bezpośrednio z niepublikowanych źródeł, dotychczas *de facto* całkowicie nieobecnych w obiegu naukowym na gruncie rodzimym³ i w związku z tym mogących dostarczyć polskim historykom Kościoła wcale obfita porcję nieznanego uprzednio materiału faktograficznego, użytecznego w szczególności pod kątem badań nad przepogografią polskiego episkopatu (w niewielkiej liczbie przypadków także opatów męskich konwentów mniszych, istniejących w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów) w wiekach XVII–XIX.

Jakkolwiek wobec relatywnej obfitości prezentowanych poniżej świadectw nie zamierzamy dokonywać w tym miejscu jakiegś szczegółowej ich specyfikacji tudzież omówienia zawartości choćby tylko wybranych spośród nich, to jednak nawet w najbardziej zwięzłym wstępie edytorskim nie powinno zabraknąć pewnego zasobu najistotniejszych informacji odnośnie do objętego kwerendą zespołu źródłowego, w tym zwłaszcza o jego ramach chronologicznych (mniej istotne wydają się w tym przypadku ramy geograficzne, skoro interesują nas wyłącznie *polonica*), a w szczególności o jego uprofilowaniu tematycznym. Na początek warto przypomnieć, że wyznanie wiary (*professio fidei*) już od chrześcijańskiej starożytności stanowiło jeden z zasadniczych wyznaczników przynależenia do wspólnoty wiernych Kościoła, stąd wymagane było również przy obejmowaniu urzędów kościelnych. Nie dziwi zatem, że egzekwowano je od kandydatów do eksponowanej godności biskupiej – w czasach nowożytnych już na etapie procesu informacyjnego, poprzedzającego udzielenie papieskiej prowizji. Wraz z zastrzeżeniem Stolicy Apostolskiej wyłącznej kompetencji, gdy chodzi o podejmowanie wiążących i ostatecznej decyzji w materii włączenia kogoś do grona episkopatu, nieodłącznym składnikiem czyjejkolwiek promocji do kolegium biskupiego stało się wykonanie urzędowej przysięgi wierności kolejnym następcom św. Piotra (*iuramentum fidelitatis*), bez dopełnienia którego to aktu elekt nie mógł otrzymać konsekracji⁴. Poświadczająca fakt tego rodzaju przysięgi dokumentacja była prze-

kazywana do Rzymu, gdzie z czasem utworzono w Archiwum Konsystorskim (Archivio Concistoriale) osobny dział, wyłącznie na nią przeznaczony. Nastąpiło to stosunkowo późno, bowiem dopiero po połowie XVII w., jakkolwiek mimo to *iuramenta fidelitatis* oraz *professiones fidei* z jeszcze późniejszego czasu nadal trafiają się w rozmaitych innych seriach, przez co na ten moment jawi się zgola niemożliwym zarejestrowanie i całościowe opracowanie ich wszystkich, ani nawet ogólnikowe stwierdzenie, w jakiej ilości się zachowały. Stopniowe ich wydzielanie od pewnego momentu w ramach osobnego zbioru archiwalnego stanowi zatem istotne ułatwienie i dogodność dla badaczy, jak zresztą bodaj każda forma skomasowania i uporządkowania składającej się na określoną całość grupy świadectw z przeszłości. Ewentualna jej niekompletność nie wyklucza też w takim przypadku celowości wyszukania i zaprezentowania w ramach osobnej publikacji znajdujących się w danym zespole wiadomości na konkretny temat. Tak jest właśnie w przypadku niniejszej edycji, która dotyczy wyłącznie wskazanego w tytule zespołu archiwalnego, nie zaś wszystkich tego typu świadectw, jakie czy to w ogólności w całym Archiwum Watykańskim, czy też gdziekolwiek indziej przetrwały do naszych dni⁵.

Daty graniczne świadectw, pomieszczonych w tym zbiorze archiwalnym, to lata 1654–1904, a zatem okres od samego schyłku pontyfikatu Innocentego X (zmarł 7 I 1655), do początków pontyfikatu św. Piusa X (obraný 4 VIII 1903). Co warto podkreślić, prawdopodobnie najwcześniejszym zabytkiem, gdy chodzi o aspekt chronologiczny, jest w owym zespole *iuramentum fidelitatis* biskupa tytularnego margaryteńskiego i sufragana włocławskiego Stanisława Domaniewskiego z 15 II 1654 r., które stanowi jedno z zaledwie jedenastu XVII-wiecznych *poloniców*, jakie można znaleźć w prezentowanej kolekcji. W łącznym ujęciu jest ich przeszło trzysta, przy czym na potrzeby niniejszej edycji dokonano w uzasadnionych przypadkach scalenia sztucznie rozdzielonych świadectw (np. *iuramentum* oraz *professio fidei* z identycznej daty, dotyczące tego samego hierarchy), które w połączeniu tworzą pewną całość, w czego konsekwencji osoba korzysta-

uius qualitatus examen in partibus factum et in instrumentum publicum redactum cum professione fidei ab eo facta Romam fuerit transmissum et per cardinalem in consistorio relatum et per alios tres cardinales diligenter examinatum”) – *Dokumenty Soborów Powszechnych. Tekst łaciński i polski*, t. 4 – (1511–1870), wyd. A. Baron i H. Pietras, Kraków 2004, s. 858–859 (*Qualitates a Concilio Tridentino requisitae in persona promovenda ad episcopatum*).

³ Tytułem wyłączenia przykładu wskazać można na *iuramenta* elekta chełmińskiego Adama Kosa (*Adamus Coss, electus Culmensis*), wykonane *in actu consecrationis* sui 15 VII 1658 r. *in Curia Smarzewicensi, residentia illustrissimorum dominorum episcoporum Vladislaviensium*, na ręce biskupa włocławskiego Kazimierza Floriana Czartoryskiego, czy dotychczasowego biskupa żmudzkiego Aleksandra Sapiehy, w związku z jego translacją na biskupstwo wileńskie, wykonane *ante ipsius ingressum ad ecclesiam suam cathedralem Vilnensem* w dniu 20 V 1668 (*Dominica Pentecostes*), *in sacratio ecclesiae cathedralis*, na ręce miejscowego sufragana Gotarda Jana Tyzenhauza (*Gotthardus Joannes a Tyzenhaus*), biskupa tytularnego metoneńskiego, które to oba dokumenty znajdują się w innym z zespołów Archiwum Watykańskiego, mianowicie *Segreteria di Stato. Polonia* (Add. 5, b.p.; tamże, Add. 7, b.p. [dotyczy przysięgi wykonanej przez biskupa bawońskiego Jana Damascena Łubienieckiego (Łubienieckiego) – pismo tegoż z daty: Warszawa, 29 VII 1711, oraz odpowiedź z daty: Rzym, 12 IX tr.]]).

³ Por. *Bibliografia źródeł watykańskich cytowanych w polskich periodykach 1946–1990*, oprac. zbior., Rzym – Warszawa 2000, s. 49 (nr 171).

⁴ W odniesieniu do każdego kandydata do godności biskupiej Sobór Trydencki nakazał wyjąć przeprowadzenia „sprawdzianu jego przymiotów, dokonanego szczegółowo i zredagowanego w formie dokumentu ze złożonym przezeń wyznaniem wiary, [który] zostanie przesłany do Rzymu” („de

jąca znajdzie poniżej „tylko” 270 *sui generis* regestrów. Pośród nich z drugiej połowy XVII w. pochodzi tylko owych wspomnianych już jedenaście dokumentów (z czego jeden odnosi się do czynnego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów nun-cjusza apostołskiego, a więc do duchownego rodem z Półwyspu Apenińskiego), z XVIII w. – 80, z XIX w. – 176 (lub 177), natomiast z owych czterech pierwszych lat XX w. – trzy (lub dwa). Rozbieżność w dwóch ostatnich przypadkach, gdy chodzi o liczbę świadectw, wiąże się z faktem, iż niektóre z tych dokumentów są niedatowane, stąd jeśli procedura czyjejś promocji na biskupstwo przypada akurat na przełom stuleci, wówczas bez dodatkowych kwerend trudno rozstrząsnąć, czy chodzi o dokument z ostatnich miesięcy XIX w., czy też już z pierwszych miesięcy XX w. Jak zaznaczono, przy dalszych poszukiwaniach źródłowych wyjaśnienie tego rodzaju wątpliwości byłoby najpewniej możliwe, jednakże wydawca uznał za zasadne ograniczyć się w poniższej edycji wyłącznie do tego, co – gdy chodzi o warstwę faktografii – zawarte jest w samym tylko zespole *Iuramenta fidelitatis et Professiones fidei*. Zaważyły na tym z jednej strony chęć umożliwienia korzystającym z niniejszego wydawnictwa badaczom precyzyjnej orientacji, jaki dokładnie materiał znajduje się w owej nierozpoznanej uprzednio kolekcji, a czego z kolei tam nie ma (choć mogło by się komuś wydawać, iż być powinno), z drugiej zaś wspomniana tu relatywna obfitość wymagającego zaprezentowania materiału, który gdyby go skonfrontować z innymi źródłami tudzież literaturą przedmiotu, całość przybrałaby wówczas rozmiary zgola edycji książkowej. Tak zaś w każdym konkretnym przypadku badacz zajmujący się biografią danego hierarcha (lub określonego grona postaci) będzie miał sposobność łatwego zorientowania się, co za informacje do interesującej go tematyki widnieją w prezentowanej kolekcji, zyskując zarazem możliwość dokonania w następnej kolejności ich krytycznego zestawienia z wiadomościami zaczerpniętymi skądinąd – w tym również uzupełnienia brakujących ewentualnie dat, nazw miejscowości oraz nazwisk osób, których w szeregu przypadków faktycznie brakuje. Każdorazowo zatem świadomie odnotowywano w zaprezentowanych niżej regestrach występowanie tego rodzaju braków, ażeby ktoś korzystający z obecnej publikacji nie żywił niepotrzebnych wątpliwości w kwestii, czy to mianowicie samo źródło milczy na dany temat, czy też tylko wydawca stosowną informację z sobie wiadomych względów (albo też przez zwykłe niedopatrzenie) pominął.

Jako że przedstawiany materiał archiwalny dotyczy postaci z życia kościelnego sycylii okresu staropolskiego oraz czasów niewoli narodowej doby zaborów, na równi uwzględniono hierarchów obrządku łacińskiego (rzymsskokatolickiego), jak też ormiańsko-katolickich i grecko-katolickich, choć przedstawicieli dwóch ostatnich doliczyć się można zaledwie dziesięciu. W aspekcie z kolei ram geograficznych nie pominięto także pasterzy z jednej strony diecezji wrocławskiej (oczywiście też chełmińskiej i warmińskiej), z drugiej zaś mińskiej, mohylewskiej i tyraspolskiej (chersońskiej), nie wspominając o wileńskiej i żmudzkiej czy kamienieckiej i kijowskiej (żytomierskiej). Odpowiada to aktualnemu spojrzeniu na problematykę dziejów Kościoła polskiego w minionych epokach, w badaniach nad którą ani nie ma obecnie potrzeby dowodzić „polskości” jakichś obszarów, które w ciągu wieków niejednokrotnie zmieniały przynależność państwową, ani też nie

zachodzi już konieczność uwarunkowanego odgórnie narzuconymi przesłankami natury politycznej czy ideologicznej pokrywania milczeniem pewnych obszarów tematycznych (dotyczyło to zwłaszcza losów dawnych kresów wschodnich). Zresztą tego rodzaju szerokie spojrzenie sprawia, że po niniejszą edycję mogą sięgnąć z pożytkiem także historycy z Białorusi, Litwy, Niemiec czy Ukrainy (nawet i Rosji), znajdując w niej pewien zasób również ich interesujących świadectw.

Na koniec garść uwag odnoszących się do „fizycznego” wymiaru owego zespołu archiwalnego. Jego objętość szacowana jest na około trzy metry bieżące, a zatem nie chodzi wprawdzie o jakąś pokaźną kolekcję, niemniej nie jest to zasób z gatunku szczątkowych⁶. Mylą się wszakże autorzy najnowszego drukowanego inwentarza watykańskich archiwów, twierdząc, że w ramach omawianego zespołu obowiązuje „alphabetical [order] by diocese and then chronological within each diocesan listing”⁷, gdyż jest akurat dokładnie na odwrót. Całość została podzielona na XXVII tomów (plus dodatkowy poszyt, oznaczony jako tom XXVIII, o którym dalej) wedle kryterium chronologicznego, a dopiero w obrębie każdego z tych woluminów obowiązuje porządek alfabetyczny podług nazw stolic biskupich (zarówno rezydencyjnych, jak i tytularnych, choć zdarza się i tak, że biskupa obdarzonego diecezją tytularną *in partibus* przyporządkowano do Kościoła partykularnego, w którym miał sprawować posługę jako sufragana). Jedyne tomy X i XI odnoszą się oba do tego samego okresu, przy czym w pierwszym z nich widnieją *iuramenta fidelitatis* oraz *professiones fidei* hierarchów przyporządkowanych do biskupstw na litery A-H, natomiast w drugim – na litery I-Z. Specyficzny charakter posiada wolumin IV, opatrzony „indywidualnym” tytułem *Iuramenta fidelitatis ab infrascriptis eminentissimis et reverendissimis dominis S.R.E. cardinalibus praestita*, gdzie poza jedynie dwoma dokumentami na początku i dwoma na końcu, wszystkie pozostałe są to *iuramenta* kardynalskie (w tej liczbie dwóch polskich purpuratów: Michała Stefana Radziejewskiego i Jana Aleksandra Lipskiego). Trudno zresztą nie zauważyć, że gdy chodzi o model uporządkowania materiału w ramach poszczególnych woluminów tudzież sposób ich oznaczania, panując pewna niespójność czy zgola niekonsekwencja, stanowiące pochodną faktu, iż tytułowy zbiór narastał przez pełne dwa i pół wieku, w których to okolicznościach doprawdy nielawo o jakąś homogeniczność tego rodzaju do pewnego stopnia sztucznie stworzonej całości.

I tak woluminy od I do XII noszą dawniejsze jeszcze sygnatury, których „kondordancja” przedstawia się następująco: vol. I [dawną sygn. F 2627]; vol. II [dawną sygn. F 2628]; vol. III [dawną sygn. F 2629]; vol. IV [dawną sygn. F 2630]; vol. V [dawną sygn. F 2631]; vol. VI [dawną sygn. F 2632]; vol. VII [dawną sygn.

⁶ Zob. m.in. K. A. Fink, *Das Vatikanische Archiv. Einführung in die Bestände und ihre Erforschung*, Rome 1951, s. 65; L. Pásztor, *Guida delle fonti per la storia dell'America Latina negli archivi della Santa Sede e negli archivi ecclesiastici d'Italia*, Città del Vaticano 1970, s. 136; L. E. Boyle, *A Survey of the Vatican Archives and of its Mediaeval Holdings*, Toronto 1972, s. 87; *Vatican Archives. An Inventory and Guide to Historical Documents of the Holy See*, wyd. F. X. Blouin, New York – Oxford 1998, s. 33 (nr 3.1.3.20).

⁷ *Vatican Archives. An Inventory and Guide*, s. 33 (nr 3.1.3.20: Organization).

F 2633]; vol. VIII [dawna sygn. F 2634], vol. IX [dawna sygn. F 2635], vol. X [dawna sygn. F 2636], vol. XI [dawna sygn. F 2637], vol. XII [dawna sygn. F 2638]. Nie ma już takowej tom XIII, w którym też – podobnie, jak we wszystkich poprzednich – korzystający nie znajdzie nagłówka ze wskazaniem na ramy chronologiczne materiału zawartego w danym woluminie. Stosownymi wskazaniem dysponujemy w przypadku tomów XIV–XXVII⁸, przy czym woluminy XV–XXIII opatrzone zostały nawet *quasi*-tytułami (vol. XV: *Ab anno 1818 ad totum 1819*, vol. XVI: *Ab anno 1820 ad totum 1823*, vol. XVII: *Ab anno 1824 ad totum 1825*, vol. XVIII: *Ab anno 1826 ad totum 1828*, vol. XIX: *Ab anno 1829 ad totum 1832*, vol. XX: *Ab anno 1833 ad totum 1836*, vol. XXI: *Ab anno 1837 ad totum 1842*, vol. XXII: *Ab anno 1843 ad totum 1847*, vol. XXIII: *Ab anno 1848 ad totum 1858*). Właśnie też do tomu XXIII włącznie (poczynając od I) dokumenty są paginowane (numeracja ciągła w obrębie całości woluminu), po czym od XXIV już nie (całkowity brak paginacji), gdyż sposób uporządkowania materiału znów ulega zmianie. I tak w woluminach XXIV–XXVII, którym nawet nie została nadana własna numeracja, zawartych jest po kilka teczek, opatrzonych datami rocznymi. Teczki te zawierają dokumenty z pojedynczego, dwóch lub nawet kilku kolejnych lat (maksymalnie sześciu), przy czym w ramach tomu XXV (i tylko tego jednego) w obrębie zawartych w nim teczek zastosowano kolejny podział, na poszczególne lata, i dopiero na tym „poziomie” następuje przejście do porządku alfabetycznego. Stosowna enumeracja teczek w tychże czterech woluminach przedstawia się następująco: vol. [XXIV]: Teczka 1859, Teczka 1859-1861, Teczka 1861, Teczka 1862, Teczka 1862-1864, Teczka 1865-1870, Teczka 1871-1872, Teczka 1873-1875; vol. [XXV]: Teczka 1876-1877, Teczka 1878-1879, Teczka 1880-1881, Teczka 1882-1883, Teczka 1884-1886; vol. [XXVI]: Teczka 1887-1889, Teczka 1890-1892, Teczka 1893-1894, Teczka 1895-1897; vol. [XXVII]: Teczka 1898-1899, Teczka 1900-1902, Teczka 1903-1904, 1908, Teczka s.d. [= *senza data*]. Wreszcie *quasi*-tom XXVIII, będący w zasadzie poszytem, stanowi zbiór luźnych kart (*varia*) z lat 1855-1890 (nie znajdujemy tam zresztą jakichkolwiek *poloników*), podczas gdy w pozostałych woluminach dokumenty zostały zszyte i oprawione (choć i tam zdarzają się pojedyncze karty luzem, jak np. *iuramentum* E. Schimonskiego z r. 1798 w tomie za lata 1833–1836!), dzięki czemu nie zachodzi niebezpieczeństwo, iż w rezultacie czyjegós niedbalstwa materiał ten ulegnie przemieszeniu, a uwidocznione w poniższej edycji wskazania na tomy, teczki oraz paginację tracą aktualność (chyba, że na skutek świadomej decyzji władz archiwalnych). Że zaś cały ów, do pewnego stopnia skomplikowany model uporządkowania materiału, zawartego w kolekcji *iuramenta fidelitatis et Professiones fidei*, został przez piszącego te słowa w pełni uwzględniony w prezentowanej edycji, stąd zachodziła konieczność przedstawienia w ramach niniejszego wstępu tej był

⁸ Rzeczone ramy chronologiczne przedstawiają się tam następująco: vol. XIV [lata 1814-1817], vol. XV [lata 1818-1819], vol. XVI [lata 1820-1823], vol. XVII [lata 1824-1825], vol. XVIII [lata 1826-1828], vol. XIX [lata 1829-1832], vol. XX [lata 1833-1836], vol. XXI [lata 1837-1842], vol. XXII [lata 1843-1847], vol. XXIII [lata 1848-1858], vol. XXIV [lata 1859-1875], vol. [XXV] [lata 1876-1886], vol. [XXVI] [lata 1887-1897], vol. [XXVII] [lata 1898-1904 [1908] „e senza data” (a więc dokumenty pozbawione datacji)].

może nużące dla czytelników specyfikacji. Zresztą tak czy inaczej jest to materiał władny zainteresować bodaj tylko specjalistów, bowiem owoce korzystanie z niego wymaga znajomości procedur związanych z promocjami na biskupstwo (obok przeważających liczebnie przysiąg, wykonywanych – wraz ze złożeniem wyznania wiary – już przez elektów po uzyskaniu prowizji papieskiej, a bezpośrednio przed otrzymaniem sakry, trafiają się również dokumenty poświadczające wykonanie takowych jeszcze na etapie procesu informacyjnego, poprzedzającego przekonanie ze strony Stolicy Apostolskiej, nie wspominając o tych związanych z translacjami na inne biskupstwo czy też z odebraniem paliusza, w przypadku metropolitolii⁹). Są to wszakże zagadnienia wykraczające poza ramy wstępu edytorskiego¹⁰.

1. **ANKWICZ Andrzej Alojzy**, *electus Leopoliensis* (vol. XIV, k. 400r-403v: *Leopoliensis* 1815) • *iuramentum* 15 VIII 1815 w Ołomuńcu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity ołomuńskiego Marii Tadeusza Trautmannsdorfa, jako głównego konsekratora • *iuramentum* 15 VIII 1815 w Ołomuńcu, przy odebraniu paliusza, na ręce arcybiskupa M. T. Trautmannsdorfa, który też przekazał mu paliusz.

2. **ANKWICZ Andrzej Alojzy**, *electus archiepiscopus Pragensis* (vol. XX, k. 440r-443v: *Pragensis* 1833) • *iuramentum* 16 II 1834 (b.m.), przy odebraniu paliusza (w związku z translacją z arcybiskupstwa lwowskiego obrządku łacińskiego na arcybiskupstwo w Pradze), na ręce biskupa tytularnego *Satalensis* i sufragana praskiego Franciszka Wilhelma Tippmanna.

3. **ARCEMBERSKI Walenty Maciej**, *episcopus Kiowiensis* (vol. II, 98r-[98a]v: *Kiowiensis* 1715) • *iuramentum* 31 VII 1715 w Warszawie, wykonane przez biskupa kijowskiego W. M. Arcemberskiego (*Valentinus Mathias de Hertberg Arcemberski*), zarazem komendatoryjnego opata sieciechowskiego, prepozyta poznańskiego i kanonika warszawskiego, który sakrę biskupią otrzymał 28 VII 1715 w warszawskim kościele św. Kajetana (teatynów) z rąk Hieronima Grimaldianu, arcybiskupa tytularnego Efezu i nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów, oraz biskupów: włocławskiego (*Cuiaviensis et Pomeraniae*) Konstantego Felicjana Szaniawskiego i przemyskiego Jana Kazimierza Bokuma (Alten-Bokuma), jako współkonsekratorów.

4. **AUDZIEWICZ Antoni Franciszek**, *electus ecclesiae Vilnensis* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum* 11 V 1890 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Sankt Petersburgu, *intra consecrationem*, na ręce biskupa kujaw-

⁹ Zob. ostatnio: M. Makowski, *Nominacje biskupów w Kościele katolickim*, Warszawa 2007 (gdzie na s. 240-267 dalsza bibliografia). Ze starszych prac zob. zvl.: J. Grzywacz, *Nominacje biskupów w Polsce przedrozbiorowej*, Lublin 1960.

¹⁰ W poniższej edycji zastosowane następujące skróty: b.d. = brak daty, b.m. = brak miejsca, b.p. = brak paginacji, k. = karta, n.st. = nowy styl/nowego stylu, st.st. = stary styl/starego stylu, sygn. = sygnatura, vol. = wolumin (tom).

sko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Bereśniewicza, jako głównego konsekrateur; współkonsekrateurzy: biskup tyraspolski Antoni Jan Zerr oraz biskup tytularny Thespie i sufragani żmudzki Antoni Baranowski [w załączeniu pismo biskupa A. F. Audziewicz do papieża z 4 VI 1890, z informacją o wykonanej przysiędze oraz otrzymanej sakrze].

5. **BARANIECKI Łukasz**, *electus Leopoliensis ritus Latini* (vol. XXIII, k. 437r-442v: *Leopoliensis*. 1850) • *iuramentum* 13 I 1850 w archikatedrze Wniebowzięcia NMP we Lwowie (łacińskiej), podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa przemyskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierchlejskiego, jako głównego konsekrateur; współkonsekrateurzy: biskup podlaski (janowski) Jan Marceł Gutkowski oraz biskup (eparcha) przemyski obrządku grecko-katolickiego Grzegorz Jachimowicz [w załączeniu pismo biskupa F. K. Wierchlejskiego do papieża, z daty: Przemyśl, 23 I 1850, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 438r-v/441r-v] • *iuramentum* 13 I 1850 we Lwowie, w związku z odebraniem paliusza, na ręce wyżej wymienionych biskupów (F. K. Wierchlejskiego, J. M. Gutkowskiego i G. Jachimowicza).

6. **BARANOWSKI Antoni**, *episcopus Thespiensis* (vol. XXV/1884-1886, b.p. [rok 1884]) • *iuramentum* i *professio fidei* 24 VI st. st. (6 VII n.st.) 1884 (b.m.), na ręce biskupa łuckiego i żytomierskiego Szymona Marcina Kozłowskiego (brak informacji o świadkach).

7. **BARANOWSKI Antoni**, *nuper episcopus Thespiensis, ad ecclesiam Seynensem seu Augustoviensem translatus; electus Seynensis* (vol. XXVI/1895-1897, b.p.; vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 9 XI st. st. (21 XI n.st.) 1897 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, przy translacji na biskupstwo sejneńskie, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Szymona Marcina Kozłowskiego, w obecności biskupa żmudzkiego Mieczysława Leonarda Pallulona oraz biskupa tytularnego *Berissensis* i sufragana warszawskiego Kazimierza Ruszkiewicza [w załączeniu pismo biskupa A. Baranowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 1 XII st. st. (13 XII n.st.) 1897, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i *professio fidei*].

8. **BARANOWSKI Walenty**, *episcopus Lorymensis, suffraganeus Lublinensis* (vol. XXIII, k. 471r-474v: *Lorymensis*. 1857) • *iuramentum* 13 XII 1857 w Lublinie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa lubelskiego Wincentego Pięnkowskiego, jako głównego konsekrateur; współkonsekrateurzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Michał Jan Marszewski oraz podlaski (janowski) Beniamin Piotr Szymański [w załączeniu pismo biskupa W. Pięnkowskiego do papieża, z daty: Lublin, 14 XII 1857, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 471r-v/474r-v].

9. **BARANOWSKI Walenty**, *electus Lublinensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 4 VI st. st. (16 VI n.st.) 1872 (b.m.), przy translacji na biskupstwo lubelskie, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach).

10. **BARDZIŃSKI Ignacy**, *nominatus suffraganeus Gnesnensis* (vol. XIII, k. 422r-423v: *Satalensis* 1808, *suffrag. Gnesnensis*) • *professio fidei* 4 X 1808 w Warszawie, na ręce biskupa płockiego Onufrego Kajetana Szembeka; świadkowie:

działek katedralny płocki Tomasz Chmielewski, kanonik katedralny warszawski Jan Latecki, kanonik katedralny płocki Łukasz Przyłuski oraz proboszcz z Bulkowa (*praepositus Bulkoviensis*) Kazimierz Bober.

11. **BEREŚNIEWICZ Aleksander Kazimierz**, *episcopus Maximianopolitans, suffraganeus Samogitiensis* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawna sygn. 2773/59]) • *iuramentum* 15 II st. st. (27 II n.st.) 1859 (*Dominica Sexagesima*) w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Wacława Żylińskiego, jako głównego konsekrateur; współkonsekrateurzy: biskup wileński Adam Stanisław Krasieński, biskup tytularny *Jonopolitans* i sufragani tyraspolski Wincenty Lipski, biskup tytularny *Thanasiensis* i sufragani kamieniecki Antoni Fiałkowski oraz biskup tytularny *Platearum* i sufragani mohylowski Józef Maksymilian Staniewski [w załączeniu pismo biskupa A. K. Bereśniewicza do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 25 II st. st. 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry biskupiej].

12. **BILCZEWSKI Józef**, *electus archiepiscopus Leopoliensis ritus Latini* (vol. XXVII/senza data, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* (b.d., b.m.), na ręce biskupa krakowskiego Jana Puzyny (brak informacji o świadkach).

13. **BOCHEŃSKI Jan**, *electus Rosensis* (vol. XXIII, k. 671r-674v: *Rosen*. 1850) • *iuramentum* i *professio fidei* 13 X 1850 w Przemyślu, bezpośrednio przed sakrą biskupią, na ręce biskupa (eparchy) przemyskiego, samborskiego i sanockiego obrządku grecko-katolickiego Grzegorza Jachimowicza, jako głównego konsekrateur, oraz biskupa przemyskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierchlejskiego, jako współkonsekrateur (o drugim współkonsekrateurze brak informacji).

14. **BOROWSKI Kasper**, *episcopus electus Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XXIII, k. 433r-436v: *Luceorien. et Zytomirien*. 1848) • *iuramentum* 5 XII st. st. 1848 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego Hermopolis i sufragana płockiego Antoniego Melchiora Fijałkowskiego, wikariusza kapitułnego (administratora) archidiecezji warszawskiej, jako głównego konsekrateur; współkonsekrateurzy: biskup sandomierski Józef Joachim Goldmann (Goldtman) oraz biskup tytularny Carystus i koadiutor mohylowski Ignacy Hołowiński [w załączeniu pismo biskupa A. M. Fijałkowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 12 XII st. st. 1848, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 433r-v/436r-v].

15. **BOROWSKI Kasper**, *electus Plocensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *professio fidei* 13 V 1883 w Płocku, przy ingresie do katedry Wniebowzięcia NMP, na ręce prepozyta kapituły katedralnej płockiej Wincentego Orzeszkowskiego (brak informacji o świadkach).

16. **BRYNK (BRINK) Ludwik Bartłomiej**, *episcopus titularis Amatensis, suffraganeus Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p. [dawna sygn. 106/72]) • *iuramentum* i *professio fidei* 30 VII st. st. (11 VIII n.st.) 1872 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach).

17. **BURZYŃSKI Adam Prosper**, *episcopus electus Sandomiriensis* (vol. XV, k. 482r-483v/485r-486v: *Sandomirien. 1819*) • *iuramentum* 19 III 1820 w kościele św. Franciszka z Asyżu (franciszkanów-reformatów) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Szczepana Holowczyca, jako głównego konsekratora [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Warszawa, 20 III 1820 – k. 482r-483r]; współkonsekratorzy: biskup płocki Adam Michał Prażmowski i biskup podlaski (janowski) Feliks Łukasz Lewiński [w załączeniu pismo biskupa A. P. Burzyńskiego do papieża z daty: Sandomierz, 6 V 1820, z informacją m.in. o ingresie do sandomierskiej katedry, dopełnionym w Niedzielę Palmową (*Dominica Palmarum*) 26 III 1820, w którym to akcie nowemu ordynariuszowi asystowali opaci benedyktynscy: świętokrzyski Jan Nepomucen Niegolewski i sieciechowski Wojciech (Adalbert) Biedrzycki – k. 483r].

18. **CHEŁKOWSKI Józef**, *electus Tricomiensis, suffraganeus Posnaniensis* (vol. XX, k. 527r-528v: *Tricomiensis. 1833*) • *iuramentum* 7 VII 1833 w archikatedrze św. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego i poznańskiego Marcina Dunina, jako głównego konsekratora [dokument arcybiskupa M. Dunina, z daty: Poznań, 30 XII 1833].

19. **CHOROMAŃSKI Stanisław Kostka**, *electus Adrasensis, suffraganeus Seynensis seu Augustoviensis* (vol. XVIII, k. 9r-15v: *Adrasen. 1828*) • *professio fidei* 30 V 1828 w Warszawie, na ręce biskupa sejneńskiego (augustowskiego) Mikołaja Jana Manugiewiczza; świadkowie: kustosz kapituły metropolitalnej warszawskiej Edward Czarnecki oraz kapłan diecezji sejneńskiej (augustowskiej) Antoni Białobrzeski • *iuramentum* 8 II 1829 w kościele św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa sejneńskiego (augustowskiego) Mikołaja Jana Manugiewiczza, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup płocki Adam Michał Prażmowski oraz biskup lubelski Józef Marcełin Dziegielski [w załączeniu pismo biskupa M. J. Manugiewiczza do do sekretarza rzymskiej Kongregacji Konsystorialnej, z daty: Warszawa, 9 II 1829, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 11r-12v].

20. **CHOROMAŃSKI Stanisław Kostka**, *archiepiscopus electus Varsaviensis* (vol. XX, k. 533r-538v: *Varsavien. 1836*) • *iuramentum* 15 I 1837 w Warszawie, w związku z translacją na arcybiskupstwo warszawskie, na ręce biskupa płockiego Franciszka Pawłowskiego • *iuramentum* 15 I 1837 w Warszawie, w związku z odebraniem palisza, na ręce biskupa F. Pawłowskiego, który też przekazał mu palisza; świadkowie: kanonicy kapituły metropolitalnej warszawskiej – Antoni Kotowski, Michał Wierzbowski i Jan Dekert [w załączeniu pismo arcybiskupa S. K. Choromańskiego do papieża, z daty: Warszawa, 7 II 1837, z powiadomieniem o wykonaniu przysięgi oraz odebraniu palisza – k. 534r-v/537r-v].

21. **CHOTEK Ferdynand Maria**, *electus Ptolemaidensis* (vol. XIV, k. 660r-662v: *Ptolemaidens. 1817*) • *iuramentum* 1 VI 1817 w Kromieryżu vel Kroměříž (Cremšín), *avanti la sua consecrazione*, na ręce arcybiskupa metropolity olomunieckiego Marii Tadeusza Trautmannsdorfa.

22. **CHOTEK Ferdynand Maria**, *nuper episcopus Tarnoviensis, nunc archiepiscopus Olomucensis* (vol. XIX, k. 371r-374v: *Olomucen. 1832*) • *iuramentum* 3 V 1832 we Wiedniu, przy translacji z biskupstwa tarnowskiego na arcybiskupstwo olomunieckie, na ręce biskupa tytularnego *Alaliensis* i sufragana wiedeńskiego Jana Michała Leonharda, w związku z odebraniem z jego rąk palisza.

23. **CIECISZOWSKI Kasper Kazimierz**, *archiepiscopus Mohiloviensis* (vol. XVIII, k. 299r-305v: *Mohilovien. metr. 1828*) • *iuramentum* i *professio fidei* 17 XI st.st. 1828 (b.m.), przy translacji z połączonych unią biskupstw łuckiego i żytomierskiego na arcybiskupstwo mohylowskie, na ręce biskupa tytularnego Palaemonium i sufragana łuckiego Jana Kantego Bożydara Podhoreńskiego • *iuramentum* 6 XII (st.st.) 1828 w katedrze Przenajśw. Trójcy w Łucku, przy odebraniu palisza, na ręce biskupa J. K. B. Podhoreńskiego, który też przekazał mu palisza.

24. **CYRTOŃ Kasper Felicjan**, *episcopus titularis Castoriensis, suffraganeus Samogitiensis* (vol. XXVI/1895-1897, b.p.; vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 30 XI st.st. (12 XII n.st.) 1897 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante consecrationem*, na ręce biskupa żmudzkiego Mieczysława Leonarda Pallulona, jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach i świadkach) [w załączeniu pismo biskupa K. F. Cyrtowa do papieża, z daty: Kowno, 18 XII st.st. (30 XII n.st.) 1897, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i *professio fidei* oraz o przyjęciu sakry].

25. **CZARNECKI Józef Augustyn**, *episcopus Domitiopolitanus* (vol. II, k. 62r-v) • *iuramentum* 28 X 1733 w Sokalu (data i miejsce wystawienia dokumentu), które J. A. Czarnecki, sufragan, dziekan i oficjał kijowski, wykonał – jako *neosecra-*cratus – na ręce biskupa kijowskiego Samuela Jana Ozgi (*Samuel Joannes de Ossa Ozga*).

26. **CZYŻEWSKI Ignacy Stanisław**, *electus Seynensis seu Augustoviensis* (vol. XVI, k. 440r-443v: *Seynensis seu Augustoviensis 1820*) • *iuramentum* 6 VIII 1820 w kościele Opieki św. Józefa (wizytek) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego [dokument biskupa A. M. Prażmowskiego z daty: Warszawa, 7 VIII 1820 – k. 440r-v/443r-v; w załączeniu pismo biskupa I. S. Czyżewskiego do papieża z daty: Warszawa, 10 VIII 1820 – k. 441r-442v].

27. **DAVIA Jan Antoni** (*Giovanni Antonio*) (*De Via Joannes Antonius*), *archiepiscopus-episcopus Ariminensis*, nuncjusz apostolski w Rzeczypospolitej Obojga Narodów (vol. I, k. 60r-64 v: *Ariminensis 1699*) • *iuramentum* i *professio fidei* 11 I 1699 w Radziejowie, przy translacji z tytularnego arcybiskupstwa *Thebarum* na rezydencjalne biskupstwo *Ariminensis*, na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego Michała Stefana Radziejowskiego (*in supradicti reverendissimi domini [archiepiscopi Gnesnensis] arce haereditaria Radzieiowiensi, [praesente] Casymyry principe Czartoryski, duce in Klewan et Korzec, capitaneo Chremenitensi [sic!], [et] Georgio comite in Visnicz et Jaroslaw Lubomirski, S.R.I. principe, subdapifero Regni, capitaneo Casymiriensi*).

28. **DĄBROWSKI Jan**, *episcopus Helenopolitanus, suffraganeus Posnaniensis* (vol. XXII, k. 91r-94v: *Helenopolitan. 1843*) • *iuramentum* 20 VIII 1843 w archikatedrze Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego *Themiscyrensis* i sufragana gnieźnieńskiego Anzelma Wojciecha Brodziszewskiego, jako głównego konsekrateura (za dyspensą Stolicy Apostolskiej w obrzędzie sakry asystowali: opat klasztoru kanoników regularnych w Trzemesznie Edward Markowski oraz prepozyt-infulat klasztoru norbertanek *vel* premonstratensek w Strzelnie Franciszek Ksawery Salmoński).

29. **DEKERT Jan**, *episcopus Halicarnasiensis, suffraganeus Varsaviensis* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawna sygn. 1130-3913/59]) • *iuramentum* 16 I 1859 w archikatedrze św. Jana Chrzyciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Antoniego Melchiora Fijałkowskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Michał Jan Marszewski oraz biskup janowski (podlaski) Beniamin Piotr Szymański [dokument z daty: Warszawa, 20 I 1859; w załączeniu pismo biskupa J. Dekerta do papieża, z daty: Warszawa, 18 I 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i przyjęciu sakry].

30. **DEKOWSKI Stanisław**, *electus Sebastensis, suffraganeus Culmensis* (vol. XXIII, k. 691r-696v: *Sebasten. 1850*) • *iuramentum* i *professio fidei* 8 XII 1850 w katedrze Wniebowzięcia NMP w Pelplinie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa chełmińskiego Anastazego Sedłaga, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach oraz świadkach).

31. **DEMBOWSKI Jan**, *electus Drasensis, coadiutor Camenecensis* (vol. VI, k. 46r-v: *Camenecensis coadiutor*) • *iuramentum* 5 XI 1775 w kolegiacie św. Mikołaja Biskupa w Wolborzu, podczas aktu sakry biskupiej (*hoc iuramentum circa consecrationem meam in episcopum Drasensem et coadiutorem perpetuum Camenecensem in ecclesia collegiata Volbriensi, Dominica vigesima secunda post Pentecosten, quae erat dies quinta mensis Novembris anno currenti 1775, praestitit*); brak informacji, na czyje ręce.

32. **DENHOFF Jerzy Albrecht**, *episcopus Premisliensis* (vol. I, k. 420r-v: *Premisliensis 1689*) • *iuramentum* 18 I 1690 w Warszawie, przy translacji z biskupstwa kamienieckiego na przemyskie, na ręce biskupów: poznańskiego Jana Stanisława Witwickiego i łuckiego Bogusława Leszczyńskiego; świadkowie: kanonik krakowski, poznański i warszawski Jan Przerębski, kanonik gnieźnieński i warszawski oraz prepozyt łączący Adam Samowski, kanonik gnieźnieński i poznański Jan Rydziński, kanonik kamieniecki Jan Wilkowski, kanonik warszawski Jan Dozd [?].

33. **DENHOFF Jerzy Albrecht**, *episcopus Cracoviensis* (vol. II, k. 55r-[55a]v: *Cracoviensis*) • *iuramentum* 30 VII 1701 w Świątciach (*in palatio nostro Świętice*), przy translacji z biskupstwa przemyskiego na krakowskie, na ręce biskupa poznańskiego Mikołaja Stanisława Święcickiego; w liczbie świadków m.in. prepozyt katedralny przemyski Andrzej Ustrzycki i kanonik katedralny poznański Karol Ponieński.

34. **DIEPENBROCK Melchior**, *electus Wratislaviensis* (vol. XXII, k. 331r-336v: *Wratislaviensis. 1845*) • *iuramentum* i *professio fidei* 8 VI 1845 w Salzburgu,

na ręce arcybiskupa metropolity salzburskiego, kardynała Franza Schwarzenberga (brak informacji o świadkach).

35. **DLUSKI Jakub Franciszek**, *episcopus Baccoviensis* (vol. I, k. 76r-77v: *Baccovien. 1682*) • *iuramentum* 30 VIII 1682 w kolegiacie św. Jana Chrzyciela w Warszawie, *immediate ante actum consecrationis*, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Opicjusza Pallaviciniego, arcybiskupa tytularnego Efezu, jako głównego konsekrateura (*testibus perillustribus et admodum reverendis dominis Ascanio de Silvestris, Senensis diocesis, et Valentino Gallo, diocesis Camerinensis, presbyteris, eiusdem illustrissimi et reverendissimi domini nuncii apostolici domesticis et familiaribus*).

36. **DMOCHOWSKI Kazimierz**, *episcopus Miltensis, suffraganeus Vilnensis in Curlandia* (vol. XXI, k. 215r-220v: *Milten. 1840*) • *iuramentum* 29 VI st.st. 1841 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *circa consecrationem*, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Ignacego Ludwika Pawłowskiego; współkonsekrateurzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Walenty Maciej Tomaszewski oraz biskup augustowski (sejmeński) Paweł Strasyński [w załączeniu pismo arcybiskupa I. Pawłowski do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 22 VII (10 VII st.st.) 1841, z informacją o odebraniu od K. Dmochowskiego przysięgi i dopełnieniu sakry biskupiej – k. 219r-220v].

37. **DMOCHOWSKI Kazimierz**, *archiepiscopus Mohiloviensis* (vol. XXIII, k. 477r-482v: *Mohilovien. 1848*) • *iuramentum* 28 XI st.st. 1848 w Sankt Petersburgu, w związku z translacją na arcybiskupstwo mohylowskie, na ręce biskupa sandomierskiego Józefa Joachima Goldmanna (Goldtmanna) • *iuramentum* 28 XI st.st. 1848 w Sankt Petersburgu, w związku z odebraniem paliusza, na ręce biskupa J. J. Goldmanna (Goldtmanna), który też przekazał mu palusz [w załączeniu pismo biskupa J. J. Goldmanna (Goldtmanna) do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 28 XI st.st. 1848, z informacją o odebraniu przysięgi i przekazaniu paliusza – k. 478r-v/481r-v].

38. **DOBRAŃSKI Aleksander**, *episcopus electus Leontopolitanus, suffraganeus Sandomiriensis* (vol. XV, k. 353r-354v: *Leontopolitan. 1819*, k. 483v: *Sandomirien. 1819*) • *iuramentum* 23 IV 1820 (*Dominica tertia post Pascha*) w katedrze Narodzenia NMP w Sandomierzu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa sandomierskiego Adama Prospera Burzyńskiego; asystujący konsekrateurzy (za dyspensą papieską) – benedyktynscy opaci: Jan Nepomucen Niegolewski ze Świętego Krzyża i Wojciech (Adalbert) Biedrzycki z Sieciechowa.

39. **DOMANIEWSKI Stanisław**, *episcopus Margaritensis* (vol. I, k. 181[281]r-182[282]v) • *iuramentum* 15 II 1654 w kościele pijarów w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa Lodi (*Laudensis*) i nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Piotra Vidoniego, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy: biskup tytularny *Spigacensis* i sufragan żmudzki Stanisław Jacek Święcicki oraz biskup tytularny *Orthosiensis* i sufragan chełmiński Jan Rakowski [*iuramentum* opatrzone adnotacją nuncjusza P. Vidoniego z daty: Warszawa, 19 II 1654].

40. **DUNIN Marcin**, *electus Gnesnensis et Posnaniensis* (vol. XIX, k. 219r-222v: *Gnesnen. et Posn. 1831*) • *iuramentum* 10 VII 1831 w archikatedrze

Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego Cyreny i sufragana gnieźnieńskiego Marcina Siemińskiego, jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach) • *iuramentum* 10 VII 1831 w archikatedrze Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie, przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa M. Siemińskiego, który też przekazał mu palusz (brak informacji o świadkach).

41. **DZIĘCIELSKI Józef Marcellin**, *episcopus electus Arathensis, suffraganeus Vladislaviensis et Calissiensis* (vol. XV, k. 53r-54v: *Arathen*. 1819; k. 569r-570v: *Vladislavien*. 1819) • *iuramentum* 4 III 1820 w konkatedrze św. Mikołaja Biskupa w Kaliszu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Andrzeja Wołłowicza [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Kalisz, 5 III 1820 – k. 569r-v]; asystujący konsekratorowi (za dyspensą papieską): infułat chocki (*infulatus Chocensis*) i kanonik chełmski Wojciech Lipski oraz kanonik włocławski Franciszek Pawłowski.

42. **DZIĘCIELSKI Józef Marcellin**, *episcopus nuper Aratensis, in episcopum Lublinensem electus* (vol. XVII, k. 338r-341v: *Lublinen*. 1825) • *iuramentum* 17 IV 1826 w Warszawie, przy translacji na biskupstwo lubelskie, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo arcybiskupa W. J. Skarszewskiego do papieża, z daty: Warszawa, 6 V 1826 – k. 339r-340v].

43. **FELIŃSKI Zygmunt Szczepny**, *electus Varsaviensis* (vol. XXIV/1862, b.p. [dawna sygn. 2895/62]) • *iuramentum* 14 I st. st. 1862 (*Dominica secunda post Epiphaniam*) (b.m.), podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Wacława Żylińskiego; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Mosinopolitanus* i sufragan łowicki (w archidiecezji warszawskiej) Henryk Ludwik Plater, biskup tytularny *Platearum* i sufragan mohylowski Józef Maksymilian Staniewski oraz biskup tytularny *Maximianopolitanus* i sufragan żmudzki Aleksander Kazimierz Bereśniewicz [w załączeniu pismo arcybiskupa Z. S. Felińskiego do papieża, z daty: Warszawa, 28 I 1862, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry] • *iuramentum* 14 I st. st. 1862 (b.m.), przy odebraniu paliusza, na ręce arcybiskupa Wacława Żylińskiego, który też przekazał mu palusz.

44. **FIAŁKOWSKI (FJAŁKOWSKI) Antoni**, *electus Camenecensis* (vol. XXIV/1859-1861, b.p. [dawną sygn. 6671/60]) • *iuramentum* 19 VI st. st. (1 VII n.st.) 1860 w Sankt Petersburgu, przy translacji na biskupstwo kamienieckie, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Wacława Żylińskiego [w załączeniu pismo biskupa A. Fiałkowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 12 VII st. st. (30 VII n.st.) 1860, z informacją o wykonaniu przysięgi].

45. **FIAŁKOWSKI (FJAŁKOWSKI) Antoni**, *electus archiepiscopus Mohiloviensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p. [dawną sygn. 98/72]) • *iuramentum* i *professio fidei* 4 VI st. st. (16 VI n.st.) 1872 (b.m.), przy translacji na arcybiskupstwo mohylowskie, na ręce biskupa lubelskiego Walentego Baranowskiego (brak informacji o świadkach).

46. **FIAŁKOWSKI Antoni Melchior**, *electus ecclesiae Varsaviensis* (vol. XXIII, k. 808r-811v: *Varsavien*. 1857) • *iuramentum* 11 I 1857 w archikatedrze

św. Jana Chrzciciela w Warszawie, w związku z odebraniem paliusza, na ręce biskupa tytularnego Rhodiopolis (*Rhodiopolitanus*) i sufragana włocławskiego Tadeusza Łubińskiego, który też przekazał mu palusz [w załączeniu pismo arcybiskupa A. M. Fijałkowskiego do papieża, z daty: Warszawa, 12 I 1857, z informacją o wykonaniu przysięgi i odebraniu paliusza – k. 808r-v/811r-v].

47. **FÖRSTER (FOERSTER) Henryk**, *electus Vratislaviensis* (vol. XXIII, k. 792r-793v: *Vratislavien*. 1853) • *iuramentum* 18 X 1853 we Wrocławiu, na ręce arcybiskupa metropolity praskiego, kardynała Franza Schwarzenberga (brak informacji o świadkach).

48. **FRENZEL Antoni**, *episcopus Areopolitanus, suffraganeus Varmiensis* (vol. XXIII, k. 41r-44v: *Areopolitan*. 1853) • *professio fidei* 5 III 1853 w Pelplinie, na ręce biskupa chełmińskiego Anastazego Sedłaga (brak informacji o świadkach) • *iuramentum* 6 III 1853 w Pelplinie, na ręce biskupa chełmińskiego A. Sedłaga (brak informacji o świadkach).

49. **GAWROŃSKI Andrzej**, *episcopus nominatus Cracoviensis* (vol. XIII, k. 152r-153v: *Cracovien*. 1804) • *professio fidei* 4 V 1804 w Krakowie, na ręce biskupa tytularnego Uranopolis i sufragana krakowskiego Józefa Olechowskiego; świadkowie: kanonik katedralny krakowski i dziekan kolegiaty św. Michała na Wawelu Franciszek Zglenicki, kanonik inflancki i *historiae ecclesiasticae* w *Universitate Cracoviensi publicus professor* Dominik Markiewicz oraz rektor krakowskiego seminarium diecezjalnego Jan Kanty Górnicki ze zgromadzenia misjonarzy-lazarystów.

50. **GEMBICKI Jan**, *episcopus Plocensis* (vol. I, k. 381r-382v: *episcopi Plocensis promovendi ad Vladislaviam*) • pismo biskupa płockiego Jana Gembickiego do papieża Klemensa X, z daty: Warszawa, 6 IX 1673, związane z uzyskaniem nominacji królewskiej na biskupstwo włocławskie.

51. **GERITZ Józef Ambroży**, *electus Abderitanensis, suffraganeus Varmiensis* (vol. XXI, k. 9r-12v: *Abderitan*. 1840) • *iuramentum* 23 VIII 1840 (*X Kal. Septembris*) w katedrze Wniebowzięcia NMP we Fromborku, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa warmińskiego Andrzeja Stanisława Hattena, jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach) [w załączeniu pismo biskupa J. A. Geritza do papieża, z daty: Frombork, 26 VIII 1840 (*VII Kal. Septembris*), z informacją o wykonanej przysiędze i przyjęciu sakry biskupiej – k. 9r-v/12r-v].

52. **GERITZ Józef Ambroży**, *nuper episcopus Abderitanensis, in episcopum Varmiensem electus* (vol. XXI, k. 397r-400v: *Varmien*. 1842) • *iuramentum* i *professio fidei* 22 V 1842 w Pelplinie, przy translacji na biskupstwo warmińskie, na ręce biskupa chełmińskiego Anastazego Sedłaga (brak informacji o świadkach).

53. **GIEDROYĆ Ignacy**, *electus Cassiensis, coadiutor Samogitiensis* (vol. XVII, k. 147r-148v: *Cassien*. 1824) • *iuramentum* (jako koadiutor przy biskupie żmudzkim Józefie Arnulfie Giedroycu, uprzednio natomiast archidiacon kapituły katedralnej żmudzkiej i prepozyt *Szavlensis*) 19 XII 1826 w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie, na ręce biskupa tytularnego anastazjopolitańskiego (*Anastasiopolitanus*) Tadeusza Kundzicza, zarazem kanonika katedralnego wileńskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup tytularny

Limiriensis i sufragan kuroński (w diecezji wileńskiej) Adam Kossakowski, zarażem kanonik katedralny wileński, oraz biskup (eparcha) orszański i sufragan wileński obrządku grecko-katolickiego Adrian Hołownia (*episcopus Orsensis, suffraganeus dioeceseos metropolitanae ritus Graeci Catholici Vilnensis, abbas Braslaviensis*).

54. **GIEDROYĆ Szymon**, *suffraganeus Samogitiensis* (vol. XIII, k. 9r-10v: *Samogitien. 1805*) • [brak formularza *iuramentum*, po którym pozostała tylko obwoluta z wklejoną kartką, opatrzona adnotacją: *A Monsignor Segretario della Sacra Congregazione Concistoriale con preghiera di pronto ritorno della Nota, e di osservazioni se ne occorrono*; w załączeniu także pismo z daty: Rzym, 28 V 1827, z informacją o dostarczeniu odpowiedniego dokumentu do Kurii Rzymskiej].

55. **GINTOWT (DZIEWALTOWSKI-GINTOWT) Aleksander Kazimierz**, *electus Helenopolitanus, suffraganeus Plocensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p. [dawna sygn. 106/72]) • *iuramentum i professio fidei* 6 VIII st.st. (18 VIII n.st.) 1872 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach).

56. **GOLASZEWSKI Antoni**, *electus Praemisliensis* (vol. IX, k. 401r-402v: *Premislien. 1786*) • *iuramentum* 15 X 1786 we Lwowie, *in actu consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Ferdynanda Onufrego Kickiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Jakub Walerian Tumanowicz oraz biskup tytularny *Prussensis* i sufragan przemyski Michał Roman Sierakowski; w gronie świadków, obok obu współkonsekratorów, także kanclerz kapituły katedralnej przemyskiej Józef Kierski.

57. **GOLASZEWSKI Jan Klemens**, *electus Wigierscensis* (vol. XIII, k. 540r-541v: *Wigerscen. 1805*) • *professio fidei* 20 II 1805 w Warszawie, na ręce biskupa tytularnego Zenopolis i sufragana warszawskiego Jana Chrzyciela Albertrandiego; świadkowie: kanonicy katedralni warszawscy Franciszek Meline (Melin) i Jan Doran, *parochus Grodziscensis* Bazyl Piopel, *regens Seminarii* Adam Christ, oraz trzech kapłani ze zgromadzenia misjonarzy-lazarystów: Sebastian Woliński, Andrzej Cykanowski i Józef Różycki.

58. **GORCZYŃSKI Antoni**, *episcopus Coronensis, auxiliarius Kioviensis* (vol. V, k. 150r-151v) • *iuramentum* (jako kandydat do godności biskupiej, ówczesnie *decamus cathedralis, vicarius in spiritualibus et officialis generalis Kioviensis*) 13 XI 1768 w Żytomierzu, na ręce delegowanego po temu przez nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów kanonika katedralnego i sędziego surogata kijowskiego Marcina Rostkowskiego.

59. **GORCZYŃSKI Józef**, *presbyter et monachus Cisterciensis Ordinis exemptus professus, coadiutor datus per Sanctam Sedem Apostolicam reverendissimo patri domino Petro Tarlo, moderno episcopo Claudiopolitano, abbati commendatario monasterii Paradisiensis Cisterciensium Ordinis, Posnaniensis diaecesis* (vol. I, k. 362r-365v: *Paradisiensis 1721*) • *iuramentum i professio fidei* (jako *coadiutor abbatiae Paradisiensis*) 22 III 1721 w Gostyniu, na ręce biskupa poznańskiego i komendatoryjnego opata paradyńskiego Piotra Tarły (brak informacji o świadkach).

60. **GORZEŃSKI Tymoteusz**, *episcopus Posnaniensis* (vol. XIII, k. 385r-389v: *Posnaniens. 1809*) • *iuramentum i professio fidei* 27 IV 1809 w Ciążeniu, przy translacji z biskupstwa smoleńskiego na poznańskie, na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego i administratora diecezji warszawskiej Ignacego Raczyńskiego; świadkowie: Stanisław Gajerowicz (kapłan diecezji poznańskiej), Ksawery Łączkiewicz (kapłan archidiecezji gnieźnieńskiej) i Marcin Siemiński (kanonik metropolitalny gnieźnieński).

61. **GORZEŃSKI Tymoteusz**, *archiepiscopus Gnesnensis et Posnaniensis* (vol. XVI, k. 246r-247v: *Gnesnen. et Posn. 1822*) • *iuramentum* 30 VII 1822 (b.m.), przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa tytularnego cyreneńskiego Marcina Siemińskiego, który też przekazał mu paliusz.

62. **GÓRSKI Ludwik Stanisław**, *electus Cesaropolitanus* (vol. VIII, k. 117r-118v: *Cesaropolitan. 1783*) • *iuramentum* 1 VI 1783 w Paryżu, na ręce nuncjusza apostolskiego w Królestwie Francji Józefa Marii Doria-Pamphiliego, arcybiskupa tytularnego Seleucji, w paryskiej rezydencji tego hierarchy.

63. **GÓRSKI Mikołaj**, *electus Camenecensis* (vol. XXIII, k. 194r-201v: *Camenecen. 1854*) • *iuramentum* 2 VII n.st. (20 VI st.st.) 1854 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante ipsam consecrationem*, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Ignacego Hołowińskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup wileński Wacław Żyliński oraz biskup tyraspolski (chersoński) Ferdynand Kahn [w załączeniu pismo arcybiskupa I. Hołowińskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 8 VII n.st. (26 VI st.st.) 1854, zawierające *testimonium consecrationis*, oraz pismo biskupa M. Górskiego do papieża, z tej samej daty – k. 196r-199v].

64. **GROSSMANN Franciszek**, *episcopus Amyzonensis, suffraganeus Varmiensis* (vol. XXII, k. 17r-18v/23r-24v: *Amyzonen. 1844*) • *iuramentum* 29 IX 1844 (*Dominica XVIII. post Pentecosten, tertio Kal. Octobris*) w katedrze Wniebowzięcia NMP we Fromborku, *inter solemnia eiusdem consecrationem*, na ręce biskupa warmińskiego Józefa Ambrożego Geritza, jako głównego konsekratora [dokument biskupa J. A. Geritza, z daty: Frombork, 1 X 1844 (*Kalendis Octobris*)].

65. **GUTKOWSKI Jan Marceł**, *episcopus Podlachiensis* (vol. XVIII, k. 213r-219v: *Janow. seu Podlachien. 1826*) • *iuramentum* 1 X 1826 w archikatedrze św. Jana Chrzyciela w Warszawie, *circa consecrationem*, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego, jak głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup augustowski (sejneński) Mikołaj Jan Manugiewicz oraz biskup tytularny *Eleuteropolitanensis* i sufragan podlaski Franciszek Lewiński [w załączeniu *testimonium consecrationis* – dokument arcybiskupa W. J. Skarszewskiego z daty: Warszawa, 1 X 1826, oraz pismo biskupa J. M. Gutkowskiego do papieża, z tej samej daty, z informacją o wykonaniu *iuramentum* – k. 214r-v/218r-v].

66. **GUTOWSKI Wawrzyniec**, *electus Gerasensis, suffraganeus Plocensis* (vol. XVIII, k. 176r-179v: *Gerasen. 1828*) • *professio fidei* 5 V 1828 (b.m.) na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Jana Pawła Woronicza; świadkowie: kanonik kapituły metropolitalnej warszawskiej Michał Wierzbowski oraz kanonik katedralny plocki Antoni Królewicki (Krolewiczki) • *iuramentum* 10 V 1829

w kościele Św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego, jako głównego konsekratora (w asystencji nie wymienionych z imion oraz nazwisk prałatów i kanoników kapituły warszawskiej oraz płockiej).

67. **DE HATTEN (HATTYŃSKI) Andrzej Stanisław**, *electus Dianensis, suffraganeus Varmiensis* (vol. XI, k. 447r-448v: *Varmiensis* 1799) • *professio fidei* 22 XII 1799 w Gdańsku, na ręce biskupa warmińskiego Jana Karola Hohenzollerna (Hohenzollern-Hechingen); świadkowie: kanonik chełmiński Michał Woelki i kapłan diecezji warmińskiej Józef Pohlki (Polski) [pierwotnie w tomie XXI serii miały znajdować się *il giuramento di fedeltà e la professione di fede* z r. 1837/1838, związane z translacją A. S. Hattena na biskupstwo warmińskie, po których aktualnie została tylko obwoluta – vol. XXI, k. 395r-396v].

68. **HIRSCHLER Maciej**, *electus Premisliensis* (vol. XXIV/1865-1870, b.p.) • *iuramentum* 21 VIII 1870 we Lwowie, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierzchlejskiego (brak informacji o świadkach).

69. **HOHENZOLLERN (HOHENZOLLERN-HECHINGEN) Jan Karol**, *electus Dibenensis, coadiutor Culmensis* (vol. VII, k. 88r-89v: *Dibenensis* 1778) • *iuramentum* 4 X 1778 (b.m.), bezpośrednio przed sakrą biskupią, na ręce biskupa warmińskiego Ignacego Krasickiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup chełmiński Andrzej Bajera oraz biskup tytularny *Letensis* i sufragan warmiński Karol de Zehmen.

70. **HOHENZOLLERN (HOHENZOLLERN-HECHINGEN) Józef**, *episcopus Varmiensis* (vol. XV, k. 586r-589v: *Varmien*. 1818) • *iuramentum* 12 VII 1818 w katedrze Wniebowzięcia NMP we Fromborku, na ręce biskupa tytularnego *Dianensis* i sufragana warmińskiego Andrzeja Stanisława de Hattena – bezpośrednio przed sakrą biskupią, podczas której głównemu konsekratorowi (za dyspensą papieską) mogli asystować dwaj duchowni sami nie należący do grona episkopatu; świadkowie: kanonicy katedralni warmińscy Tomasz Orlikowski i Marceli Szuski.

71. **HOLLAK Józef**, *episcopus Arathensis, suffraganeus Seynensis seu Augustoviensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [teczka 1883]) • *iuramentum* 27 V 1883 w Sankt Petersburgu, które wykonał jako *neconsecratus* na ręce biskupa lubelskiego Kazimierza Józefa Wnorowskiego (brak informacji o świadkach).

72. **HOŁOWCZYC Szczepan**, *electus Sandomiriensis* (vol. XV, k. 481r-v/484r-v: *Sandomirien*. 1819) • *iuramentum* 6 VI 1819 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, *circa munus consecrationis*, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego (brak informacji o świadkach).

73. **HOŁOWCZYC Szczepan**, *nuper episcopus Sandomiriensis, in archiepiscopum Varsaviensem electus* (vol. XV, k. 590r-597v: *Varsavien*. 1819) • *professio fidei* 27 XI 1818 w Warszawie, na ręce biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza; świadkowie: dziekan kapituły metropolitalnej warszawskiej Antoni Szydłowski, kanonicy metropolitalni warszawscy Jan Latecki i Florian Buyno oraz kanonik katedralny sandomierski Jan Żochowski • *professio fidei* 10 IX 1819 w Warszawie, na ręce biskupa lubelskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego; świadkami kanonicy metropolitalni warszawscy: Adam Królikiewicz, Maciej

Wegierski, Jan Latecki i Antoni Kotowski • *iuramentum* 24 II 1820 w Warszawie, przy obejmowaniu arcybiskupstwa warszawskiego, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego • *iuramentum* 25 II 1820 w Warszawie, przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa A. M. Prażmowskiego, który też przekazał mu paliusz.

74. **HOŁOWIŃSKI Ignacy**, *electus Carystensis, coadiutor Mohiloviensis* (vol. XXIII, k. 128r-131v: *Carysten*. 1848) • *iuramentum* 30 XI st.st. 1848 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Kazimierza Dmochowskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Hermopolitanus* i sufragan płocki Antoni Melchior Fijałkowski, administrator archidiecezji warszawskiej, oraz biskup sandomierski Józef Joachim Goldmann (Goldman) [w załączeniu pismo arcybiskupa K. Dmochowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 12 XII st.st. 1848, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 128r-v/131r-v].

75. **HOŁOWIŃSKI Ignacy**, *electus in archiepiscopum Mohiloviensem* (vol. XXIII, k. 495r-498v: *Mohilovien*. 1851) • *iuramentum* 11 XI st.st. 1851 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa wileńskiego Wacława Żylińskiego, który też przekazał mu paliusz [w załączeniu pismo biskupa W. Żylińskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 24 XI n.st. (12 XI st.st.) 1851, z informacją o odebraniu w dniu poprzednim przysięgi i przekazaniu paliusza – k. 495r-v/498r-v].

76. **HORAIN Aleksander Mikołaj**, *episcopus nuper Smolenscensis, in episcopum Mednicensem electus* (vol. II, k. 118r-[118a]v: *Mednicen*. 1711) • *iuramentum* 7 XI 1717, przy translacji z biskupstwa smoleńskiego na żmudzkie (miednickie), na ręce biskupa wileńskiego Konstantyna Kazimierza Brzostowskiego, w obecności koadiutora i sufragana wileńskiego Macieja Józefa Ancuty, biskupa tytularnego Misinopolis i referendarza Wielkiego Księstwa Litewskiego, oraz kanoników wileńskich: Michała Zienkowicza, zarazem archidiacona żmudzkiego, Jerzego Kazimierza Ancuty, zarazem oficjała generalnego diecezji wileńskiej, i Aleksandra Jana Żebrowskiego, archidiacona białoruskiego.

77. **HRYNIEWICKI Karol**, *electus Vilnensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *iuramentum* i *professio fidei* 25 IV st.st. 1883 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wincentego Teofila Popiela, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup kujawsko-kałiski (włocławski) Aleksander Kazimierz Bereśniewicz i biskup kielecki Tomasz Teofil Kuliński.

78. **IWASZKIEWICZ Jerzy**, *episcopus Anthedonensis, suffraganeus Mohiloviensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p. [dawna sygn. 124/72]) • *iuramentum* i *professio fidei* 18 VI st.st. (30 VI n.st.) 1872 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fijałkowskiego (brak informacji o świadkach).

79. **JACHIMOWICZ Grzegorz**, *electus Pompejopolitanus, suffraganeus Leopoliensis ritus Rutheni* (vol. XXI, k. 307r-310v: *Pompejopolitan*. 1841) • *iuramen-*

tum 21 XI 1841 w archikatedrze św. Jerzego (Jura) we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce metropolity halickiego i arcybiskupa lwowskiego obrządku grecko-katolickiego Michała Lewickiego [dokument metropolity M. Lewickiego, z daty: Lwów, 5 XII 1841 – k. 310r-311v]; współkonsekratorzy: arcybiskup metropolita lwowski obrządku łacińskiego Franciszek Pishtek, arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Samuel Cyryl Stefanowicz, biskup (eparcha) przemyski obrządku grecko-katolickiego Jan Snigurski oraz biskup przemyski obrządku łacińskiego Franciszek Ksawery Zachariaszewicz [w załączeniu pismo metropolity M. Lewickiego do papieża, z daty: Lwów, 5 XII 1841, z informacją o odebraniu przysięgi od mającego przyjąć sakrę duchownego, oraz pismo biskupa G. Jachimowicza do papieża, z tej samej daty, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry biskupiej – k. 307r-308v, 309r-v/312r-v].

80. JANOŃSKI Florian Amand, *episcopus Tarnoviensis* (vol. IX, k. 421r-424v; Tarnovien. 1786) • *iuramentum* 13 VIII 1786 we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Ferdynanda Onufrego Kickiego, jako głównego konsekratora [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Lwów, 14 VIII 1786 – k. 421r-v]; współkonsekratorzy: arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Jakub Walerian Tumanowicz oraz biskup (eparcha) lwowski obrządku grecko-katolickiego Piotr Bielański; w gronie świadków, obok obu współkonsekratorów, także dziekan lwowskiej kapituły metropolitalnej Stanisław Godurowski.

81. JASIŃSKI Adam, *electus Premisliensis* (vol. XXIV/1859-1861, b.p.) • *iuramentum* 23 IX 1860 we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierchlejskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Grzegorz Michał Szymonowicz oraz biskup tytularny *Carathensis* i sufragan metropolity lwowskiego obrządku grecko-katolickiego Spiridon Litwinowicz [w załączeniu pismo biskupa A. Jasińskiego do papieża, z daty: Przemyśl, 24 XI 1860, z informacją o wykonaniu przysięgi i przyjęciu sakry biskupiej].

82. JESCHKE Jerzy, *electus Diocesariensis, suffraganeus Culmensis* (vol. XXIII, k. 303r-308v; Diocesarien. 1856) • *iuramentum* i *professio fidei* (b.d., b.m.) na ręce biskupa chełmińskiego Anastazego Sedlaga, który też udzielił sakry biskupiej [na ręce biskupa 20 VII 1856 w katedrze Wniebowzięcia NMP w Pelplinie (za dyspensą Stolicy Apostolskiej głównemu konsekratorowi asystowali prałaci chełmińskiej kapituły katedralnej: prepozyt Edward Herzog i dziekan Jan Nepomucen Marwitz) [w załączeniu pismo biskupa J. Jeschke do papieża, z daty: Pelplin, 26 VII 1856, z informacją o dopełnionej sakrze – k. 303r-v/308r-v].

83. JUSZYŃSKI Józef Michał, *episcopus Sandomiriensis* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawna sygn. 2699-8321/59]) • *iuramentum* 10 VII 1859 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Antoniego Melchiora Fijałkowskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Halicarnasensis* i sufragan warszawski Jan Dekert oraz biskup tytularny *Mosynopolitanus* i sufragan łowicki (w archidiecezji warszawskiej) Henryk Ludwik Plater [dokument z da-

ty: Warszawa, 12 VII 1859; w załączeniu pismo biskupa J. M. Juszyńskiego do papieża, z daty: Sandomierz, 27 VII 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry biskupiej].

84. KAHN Ferdynand Helaniesz (Helanus), *episcopus electus Chersonensis* (vol. XXIII, k. 158r-161v; Chersonen. 1850) • *iuramentum* 29 X st.st. 1850 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *tempore suae consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Kazimierza Dmochowskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup łucki i zytomierski Kasper Borowski oraz biskup tytularny Carystus i koadiutor mohylowski Ignacy Hołowiński [w załączeniu pismo arcybiskupa K. Dmochowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 11 XI n.st. (30 X st.st.) 1850, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 158r-v/161r-v].

85. KAMIONKA Walerian Henryk, *electus Abderitanensis* (vol. XIV, k. 11r-12v) • *iuramentum* 24 VI st.st. 1817 w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie (*in ecclesia cathedrali Vilnensi*), *circa meam consecrationem in episcopatum, intra missarum solemnia*, na ręce biskupa tytularnego Limyry i sufragana kurońskiego (w diecezji wileńskiej) Adama Kossakowskiego (brak informacji o świadkach).

86. KARPOWICZ Michał Franciszek, *electus Wigierscensis* (vol. XI, k. 465r-466v; Wigierscen. 1799) • *iuramentum* (w procesie informacyjnym na biskupstwo wigierskie, jako *archidiaconus Smolenscensis, ecclesiarum parochialium in Preny et Grazyki praepositus*) 12 II 1798 (b.m.), na ręce biskupa płockiego Onufrego Kajetana Szembeka; świadkowie: kanonik katedralny inflancki Antoni Janowski oraz kapelan biskupa płockiego Józef Moczarski.

87. KARPOWICZ Michał Franciszek, *electus episcopus Wigierscensis* (vol. XII, k. 560r-561v; Wigierscen. 1800) • *iuramentum* 29 III 1800 w kościele Św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, podczas sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego Zenopolis i sufragana warszawskiego Jana Baptysty Albertandiego, jako głównego konsekratora; świadkowie: *curatus Tykocimensis et superior domus Congregationis Missionis ibidem* Andrzej Cykanowski oraz *secretarius Consistorii Generalis Wigierscensis* [Polikarp] Augustyn Marciejewski [dokument z daty: Warszawa, 5 IV 1800].

88. KAZNOWSKI Franciszek, *electus Domitianopolitanus* (vol. II, 63r-v) • *iuramentum* (b.d., b.m., nie wiadomo na czyje ręce), opatrzone własnoręczną anotacją F. Kaznowskiego: *circa consecrationem meam praestiti hocce iuramentum*.

89. KICKI Ferdynand Onufry, *episcopus Targensis, coadiutor Leopoliensis* (vol. VII, k. 254r-255v; Targensis 1778) • *iuramentum* 27 XII 1778 we Lwowie, jako koadiutor arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Wacława Hieronima Sierakowskiego, na ręce arcybiskupa Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Jakuba Augustynowicza; świadkowie: kanonicy metropolitalni lwowscy Wojciech (Adalbert) Witten i Antoni Podhajewski.

90. KICKI Ferdynand Onufry, *archiepiscopus metropolita Leopoliensis* (vol. VII, k. 136r-137v; Leopoliensis. 1781) • *iuramentum* 21 I 1781 w kaplicy pałacu biskupów przemyskich w Brzozowie na ręce biskupa przemyskiego obrządku łacińskiego

cińskiego Józefa Tadeusza Kierskiego; świadkowie: biskup (eparcha) chełmski obrządku grecko-katolickiego i administrator apostolski grecko-katolickiej diecezji przemyskiej Maksymilian Ryłło, biskup tytularny Troas i koadiutor przemyski Antoni Waław Betański oraz kanonicy metropolitalni lwowscy: Jacek Sojecki i Michał Gorczycki.

91. **KICKI Kajetan Ignacy**, *electus Solensis, suffraganeus Leopoliensis* (vol. VIII, k. 497r-502v: *Solen. tit.* 1782) • *professio fidei* 21 IX 1782 (jako elekt) w rezydencji arcybiskupiej Obroszynie (*in residentia mea archiepiscopali Obroszynensi*), na ręce arcybiskupa lwowskiego obrządku łacińskiego Ferdynanda Onufrego Kickiego; świadkowie: kanonik włocławski (kujawski) i żółkiewski Wojciech (Adalbert) Górski oraz kanonik lwowskiej kolegiaty Matki Bożej Śnieżnej Stanisław Stocki • *iuramentum* 31 I 1785 w archikatedrze we Lwowie (*in facie ecclesiae metropolitanae Leopoliensis*), bezpośrednio przez sakrą biskupią, na ręce arcybiskupa lwowskiego obrządku łacińskiego Ferdynanda Onufrego Kickiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy: arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Jakub Walerian Tumanowicz oraz biskup tytularny Nyssy Kryspin Cieszkowski [tamże również odpis *iuramentum*, opatrzony datą: Lwów, 17 II 1785 – k. 499r-500v].

92. **KŁAGIEWICZ Andrzej Benedykt**, *electus Chrysopolitanensis* (vol. XIX, k. 148r-149v: *Chrysopolitan.* 1830) • *iuramentum* 31 VIII st.st. 1830 w katedrze Przenajów. Trójcy w Łucku, *circa consecrationem*, na ręce biskupa łuckiego i zytomierskiego Michała Piwnickiego, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach oraz świadkach).

93. **KŁAGIEWICZ Andrzej Benedykt**, *episcopus Vilnensis* (vol. XXI, k. 425r-428v: *Vilnen.* 1840) • *iuramentum* 29 VI n.s. (17 VI st.st.) 1841 w rezydencji biskupiej w Olsiadach, przy translacji na biskupstwo wileńskie, przed aktem ingresu, na ręce biskupa tytularnego *Adramytenensis* Szymona Michała Giedroycia (*in residentia eiusdem episcopi Olsiady dicta*), administratora diecezji żmudzkiej (*Samogitiensis seu Telsensis*) [w załączeniu pismo biskupa A. B. Kłagiewicza do papieża, z daty: Wilno, 18 VII st.st. (30 VII n.s.) 1841, z informacją o wykonaniu *iuramentum* – k. 425r-v/428r-v].

94. **KŁOPOTOWSKI Bolesław Hieronim**, *episcopus Eleutheropolitanus* (vol. XXVI/1895-1897, b.p.; vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 9 XI st.st. (21 XI n.s.) 1897 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante peractam* (*ante susceptam*) *consecrationem*, na ręce biskupa żmudzkiego (telszeńskiego) Mieczysława Leonarda Pallulona, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy: biskup sejneński (augustowski) Antoni Baranowski oraz biskup tytularny *Berissensis* i sufragan warszawski Kazimierz Ruszkiewicz [w załączeniu pismo biskupa B. H. Kłopotowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 1 XII st.st. (13 XII n.s.) 1897, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i *professio fidei* oraz przyjęciu sakry biskupiej].

95. **KŁOPOTOWSKI Bolesław Hieronim**, *episcopus Luceoriensis et Zytomiensis* (vol. XXVII/1900-1902, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 27 V 1900 w prokatedrze Wniebowzięcia NMP w Sankt Petersburgu, przy translacji na bi-

skupstwa łuckie i zytomierskie, na ręce biskupa tytularnego Samos Karola Antoniego Niedziałkowskiego (brak informacji o świadkach).

96. **KOBIELSKI Franciszek**, *episcopus Emausensis* (vol. V, k. 180r-182v) • sakra biskupia 13 IV 1760 w katedrze Przenajów. Trójcy w Łucku, dopełniona przez biskupa łuckiego Antoniego Erazma Wołowicza; współkonsekrateurzy: biskup tytularny *Bellinensis* i sufragan kamieniecki Adam Woyna Orański oraz biskup (eparcha) łucki i ostrogski obrządku grecko-katolickiego Sylwester Lubieniecki Rudnicki.

97. **KOPP Jerzy**, *electus ecclesiae Vratislaviensis* (vol. XXVI/1887-1889, b.p.) • *iuramentum* 20 X 1887 we Wrocławiu (brak informacji, na czyje ręce; brak informacji o świadkach).

98. **KORSZYŃSKI Michał**, *electus Premisliensis* (vol. XX, k. 444r-445v: *Premisliensis.* 1834) • *iuramentum* 17 VIII 1834 w archikatedrze św. Stefana (Szczepańska) w Wiedniu, na ręce arcybiskupa metropolity wiedeńskiego Wincentego Edwarda Milde [dokument arcybiskupa W. E. Milde z daty: Wiedeń, 18 VIII 1834].

99. **KOSSOWSKI Henryk Piotr**, *episcopus Serrensis, suffraganeus Plocensis* (vol. XXV/1884-1886 [rok 1884]) • *iuramentum* i *professio fidei* 1 VII st.st. (13 VII n.s.) 1884 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Aleksandra Kazimierza Gintowta (Dziewałtowskiego-Gintowta) (brak informacji o świadkach).

100. **KOWALSKI Kajetan**, *electus Maximilianopolitanus, suffraganeus Gnesnensis* (vol. XX, k. 349r-350v: *Maximilianopolit.* 1833) • *iuramentum* 7 VII 1833 w archikatedrze śś. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu, *circa munus consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego i poznańskiego Marcina Dunina, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach) [dokument arcybiskupa M. Dunina z daty: Poznań, 30 XII 1833].

101. **KOZŁOWSKI Szymon Marcin**, *electus Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *iuramentum* i *professio fidei* 1 V st.st. (13 V n.s.) 1883 (b.m.), na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Bereśniewicza (brak informacji o świadkach).

102. **KOZŁOWSKI Szymon Marcin**, *archiepiscopus Mohiloviensis* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 15 III st.st. (27 III n.s.) 1892 w Sankt Petersburgu, przy translacji na arcybiskupstwo mohylowskie oraz przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Bereśniewicza, w obecności biskupa płockiego Michała Nowodworskiego oraz biskupa tytularnego Dionysiasa Ludwika Zdanowicza.

103. **KOŹMIAN Józef**, *episcopus electus Carystensis* (vol. XV, k. 169r-170v: *Carysten.* 1819/1820) • *iuramentum* 4 VI 1820 w kościele św. Stanisława Biskupa (dominikanów) w Lublinie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa lubelskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy (i świadkowie): biskup (eparcha) chełmski obrządku grecko-katolickiego Ferdynand Ciechanowski oraz biskup (eparcha) bełzki obrządku grecko-katolickiego Wincenty Siedlecki.

104. **KOŹMIAN Józef**, *nuper episcopus Caristensis, in episcopum Vladislavensem seu Calissiensem electus* (vol. XVI, k. 529r-530v: Vladislavien. 1823) • *iuramentum* 26 V 1823 w Warszawie, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Szczepana Hołowczyca; świadkowie: dziekan kapituły metropolitalnej warszawskiej Franciszek Pawłowski oraz kanonik honorowy warszawski Tomasz Kublicki.
105. **KRASICKI Ignacy Błażej**, *coadiutor Varmiensis* (vol. V, k. 420r-421v: *Uranopolitan*. 1766) • *iuramentum* 29 X 1766 w Warszawie na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obaj Narodów Antoniego Eugeniusza Viscontiego, arcybiskupa tytularnego Efezu (brak informacji o świadkach).
106. **KRASICKI Ignacy Błażej**, *archiepiscopus Gnesnensis* (vol. X, k. 421r-424v: *Gnesnen*. 1796) • *iuramentum* 1 III 1796 w Berlinie, na ręce kanonika gnieźnieńskiego Franciszka Malczewskiego, w obecności m.in. prepozyta katedralnego poznańskiego Józefa Miaskowskiego • *iuramentum* 15 V 1796 w kościele parafialnym św. Jakuba Apostoła w Skierniewicach, przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa tytularnego *Bibliensis* i sufragana gnieźnieńskiego Stefana Wojciecha Lubieńskiego, który też przekazał mu paliusz [dokument z daty: Skierniewice: 17 V 1796].
107. **KRASIŃSKI Adam Stanisław**, *episcopus Vilnensis* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawną sygn. 2427/59]) • *iuramentum* 1 II st.st. (13 II n.st.) 1859 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Wacława Żylińskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Jonopolitanus* i sufragani tyrański Wincenty Lipski oraz biskup tytularny *Thana-siensis* i sufragani kamieniecki Antoni Fiałkowski [w załączeniu pismo biskupa A. S. Krasińskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 12 II st.st. (24 II n.st.) 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry biskupiej].
108. **KULOWSKI Julian**, *electus Hephaestensis, suffraganeus dioecesis Premisliensis ritus Graeci* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum* 17 VIII 1890 w Przemyślu, na ręce metropolity halickiego i arcybiskupa lwowskiego obrządku grecko-katolickiego Sylwestra Sembratowicza (brak informacji o świadkach).
109. **KULIŃSKI Tomasz Teofil**, *episcopus Satalensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p. [dawną sygn. 106/72]) • *iuramentum* i *professio fidei* 21 IX st.st. (3 X n.st.) 1872 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach).
110. **KULIŃSKI Tomasz Teofil**, *electus Kielcensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *iuramentum* i *professio fidei* 7 V 1883 w Sankt Petersburgu, przy translacji na biskupstwo kieleckie, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wincentego Teofila Popiela (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo biskupa T. T. Kulińskiego do papieża, z daty: Kielce, 30 VII 1883, z informacją o wykonaniu *iuramentum* oraz *professio fidei*].
111. **KUNDZICZ Tadeusz**, *electus Anastasiopolitanus* (vol. XIV, k. 40r-41v) • *iuramentum* 8 V st.st. 1817 w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie, *intra missarum solemniam, immediate ante consecrationem*, na ręce biskupa tytularnego

Limiry i sufragana kurońskiego (w diecezji wileńskiej) Adama Kossakowskiego (brak informacji o świadkach).

112. **KURDWANOWSKI Jan Franciszek**, *electus Marochiensis* (vol. II, k. 116r-[116a]v) • sakra biskupia 17 XII 1713 w kolegiacie w Dobrym Mieście z rąk biskupa warmińskiego Teodora Andrzeja Potockiego; współkonsekratorzy: biskup tytularny Philadelphii i sufragani łucki Adam Franciszek Rostkowski oraz biskup tytularny Alba i sufragani płocki Paweł Antoni Załuski.

113. **KUTOWSKI Jan**, *electus Sareptanus, suffraganeus Culmensis* (vol. XX, k. 479r-480v: *Sareptan*. 1836) • *iuramentum* 3 VI 1836 w katedrze Wniebowzięcia NMP w Pelplinie, podczas aktu sakry biskupiej (*in consecratione in manus consecratoris*), na ręce biskupa chełmińskiego Anastazego Sedłaga, jako głównego konsekrateura [w załączeniu pismo biskupa A. Sedłaga do Kurii Rzymskiej, z daty: Pelplin, 3 VI 1836, z informacją o odebraniu *iuramentum* i dopełnieniu sakry biskupiej – k. 480r-v].

114. **LEDÓCHOWSKI Mieczysław**, *electus Gnesnensis et Posnaniensis* (vol. XXIV/1865-1870, b.p.) • *iuramentum* (b.d. [1866], b.m., nie wiadomo, na czyje ręce).

115. **LENCZOWSKI Jan**, *episcopus Abderitanensis, suffraganeus Lublinensis (Cracoviensis)* (vol. V, k. 1r-v: 1768) • *iuramentum* (b.m., b.d.), podczas aktu sakry biskupiej, dopełnionej przez biskupa chełmskiego Feliksa Pawła Turskiego (*forma iuramenti per infrascriptum reverendissimum Joannem Lenczowski, episcopum Abderitanensem, suffraganeum Lublinensem dioecesis Cracoviensis, cum munus consecrationis ab illustrissimo episcopo Chelmensi reciperet, praestitit*).

116. **LEWIŃSKI Feliks Łukasz**, *episcopus Podlachiensis* (vol. XV, k. 309r-312v: *Janovien. seu Podlachien*. 1819) • *professio fidei* 16 XI 1818 w Warszawie, przy translacji na biskupstwo janowskie (podlaskie), na ręce biskupa wrocławskiego Franciszka Malczewskiego; świadkowie: scholastyk katedralny warszawski Ignacy Stanisław Czyżewski, kanonik katedralny wrocławski Franciszek Pawłowski, kanonik [?] brzeski (*Brestensis*) Jakub Białobrzelski, kanonik katedralny inflancki Józef Edward Garczyński oraz kanonik katedralny wrocławski Antoni Fijałkowski • *iuramentum* 3 V 1819 w Warszawie, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażowskiego (brak informacji o świadkach).

117. **LEWIŃSKI Franciszek**, *episcopus Eleutheropolitanus, suffraganeus Podlachiae* (vol. XVIII, k. 150r-155v: *Eleutheropolitan*. 1826) • *iuramentum* 17 IX 1826 w kościele Przemienienia Pańskiego (misjonarzy-lazarystów) w Lublinie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa lubelskiego Józefa Marcelina Dziecielskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Arcadiopolitanus* i sufragani lubelski Mateusz Maurycy Wojakowski oraz biskup (eparcha) bełski i sufragani chełmski obrządku grecko-katolickiego Wincenty Siedlecki [w załączeniu *testimonium consecrationis* – dokument biskupa J. M. Dziecielskiego z daty: Lublin, 17 IX 1826 – k. 151r-v/154r-v].

118. **LIPSKI Jan Aleksander**, *episcopus Cracoviensis* • *iuramentum* kardynalskie (vol. IV, k. 259r-261v; b.m., b.d. – rok 1738).

119. **LIPSKI Mateusz**, *electus ecclesiae Aureliopolitanae, suffraganeus Polonicus* (vol. XVI, k. 70r-73v: *Aureliopolitan*. 1823) • *iuramentum* 4 VIII 1824

w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie, podczas aktu sakry biskupiej (*ante ipsum consecrationem*), na ręce biskupa tytularnego *Anastasiopolis* i sufragana trockiego (w diecezji wileńskiej) Tadeusza Kundzicza, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Limirensis* i sufragan kuroński (w diecezji wileńskiej) Adam Kossakowski oraz biskup (eparcha) orszański i sufragan wileński obrządku grecko-katolickiego Adrian Hołownia [w załączeniu pismo biskupa M. Lipskiego do papieża z daty: Wilno, 14 V (*Idibus Maii* 2.) 1825 – k. 72r-[72a]v].

120. **Lipski Mateusz**, *nuper episcopus Aureliopolitan., in episcopum Minscensem electus* (vol. XIX, k. 342r-343v: *Minscen*. 1831) • *iuramentum* 8 I st.st. 1831 (*Sexto Idus Januarii* v.s.) w katedrze Imienia NMP w Mińsku, podczas ingresu (*tempore introductionis in ecclesia cathedrali Minscensi*), na ręce wikariusza generalnego diecezji mińskiej i prałata archidiakona kapituły katedralnej w Mińsku Pawła Rawy, w obecności prałatów i kanoników mińskiej kapituły katedralnej.

121. **Litwinowicz Spiridon**, *episcopus nuper Canathensis, in archiepiscopum Leopoliensem ritus Graeco-Rutheni electus* (vol. XXIV/1863, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 27 XII 1863 w Wiedniu, *in ecclesia abbatis PP. Benedictinorum ad Scolas*, przy translacji na metropolię halicką i arcybiskupstwo lwowskie obrządku grecko-katolickiego oraz przy odebraniu paliusza, na ręce nuncjusza apostolskiego w Wiedniu Mariana Falcinelliego (Falcinelli Antoniaci), arcybiskupa tytularnego *Athenarum*, z którego rąk odebrał tego dnia paliusz.

122. **Lubowidzki Cyryl**, *episcopus Dulmensis, suffraganeus Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XXV/1884-1886, b.p. [rok 1884]) • *iuramentum i professio fidei* 17 VI st.st. (29 VI n.st.) 1884 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Aleksandra Kazimierza Gintowta (Dziewałtowskiego-Gintowta) (brak informacji o świadkach).

123. **Lubowidzki Cyryl**, *electus Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 30 XII 1897 st.st. (11 I 1898 n.st.) w Żytomierzu, *in capella domestica episcopali*, na ręce biskupa tytularnego Eleutheropolis oraz sufragana łuckiego i żytomierskiego Bolesława Hieronima Kłopotowskiego (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo biskupa C. Lubowidzkiego do papieża, z daty: Żytomierz, 5 I st.st. 1898, z informacją o wykonaniu *iuramentum i professio fidei*].

124. **Luschin Franciszek Ksawery**, *electus Tridentinus* (vol. XVII, k. 582r-583v: *Tridentin*. 1824) • *iuramentum* 3 X 1824 w Salzburgu, *in actu consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity salzburskiego Augustyna Grubera, jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach).

125. **Luschin Franciszek Ksawery**, *episcopus nuper Tridentinus, in archiepiscopum Leopoliensem electus* (vol. XX, k. 321r-324v: *Leopoliens*. Lat. 1834) • *iuramentum* 28 IX 1834 w pałacu arcybiskupim (*in palatio archiepiscopali*) w Wiedniu, w związku z translacją z biskupstwa Trydentu na arcybiskupstwo lwowskie obrządku łacińskiego, na ręce arcybiskupa metropolity wiedeńskiego Wincentego Edwarda Milde.

126. **Luschin Franciszek Ksawery**, *archiepiscopus nuper Leopoliensis, in archiepiscopum Goritiensem seu Gradiscanum electus* (vol. XX, k. 245r-248v: *Goritien*. 1835) • *iuramentum* 12 VI 1835 w kaplicy pałacu arcybiskupiego w Wiedniu, przy odebraniu paliusza (w związku z translacją z arcybiskupstwa lwowskiego na arcybiskupstwo Gorycji), na ręce arcybiskupa metropolity wiedeńskiego Vinzenza Eduarda Milde [w załączeniu pismo arcybiskupa F. K. Luschina do papieża, z daty: Gorycja, 12 IX 1835, z informacją o wykonaniu *iuramentum* przy odebraniu paliusza w dniu 12 VI tr. – k. 246r-247v].

127. **Łaszewski Michał Remigiusz**, *episcopus Macrensis, suffraganeus Varmiensis* (vol. II, k. 112r-[112a]v) • sakra biskupia 6 XII 1730 w kościele archiepiskopalnym św. Apostołów Piotra i Pawła w Lidzbarku Warmińskim (*in archiepiscopatu ecclesia Heilsbergensi*) z rąk biskupa warmińskiego Krzysztofa Antoniego Szembeka; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Dianensis* i koadiutor chełmiński (zarazem opat pelpliński) Tomasz Franciszek Czapski oraz biskup tytularny *Margaritensis* i sufragan chełmiński Maciej Aleksander Sołtyk.

128. **Łętowski Ludwik**, *episcopus Joppensis, administrator generalis diocesis Cracoviensis* (vol. XXII, k. 108r-109v/114r-115v: *Joppensis*. 1845) • *iuramentum* 29 VI n.st. (17 VI st.st.) 1845 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego *Miltensis* i sufragana kurońskiego (kurlandzkiego) w diecezji wileńskiej Kazimierz Dmochowskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Walenty Maciej Tomaszewski i biskup sandomierski Józef Joachim Goldmann (Goldtman) [w załączeniu pismo biskupa K. Dmochowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 19 VI st.st. 1845, z informacją o odebraniu przysięgi i dopełnieniu sakry biskupiej Ł. Łętowskiego – k. 109r-v/114r-v].

129. **Łobos (Łoboś) Ignacy**, *nuper episcopus Leucensis, in episcopum Tarnoviensem electus* (vol. XXV/1884-1886, b.p. [rok 1886]) • *iuramentum* 23 V 1886 w Tarnowie, przy translacji na biskupstwo tarnowskie, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Seweryna Morawskiego (brak informacji o świadkach).

130. **Łopaciński Józef Leon**, *electus Tripolitanus, suffraganeus Samogitiensis* (vol. VII, k. 284r-285v: *Tripolitan*. 1776) • *iuramentum* 30 VI 1776 w Warszawie, na ręce biskupa płockiego Michała Jerzego Poniatowskiego (brak informacji o świadkach).

131. **Łubieniecki (Lubieniecki) Jan Damascen**, *episcopus Baccoviensis* (vol. II, k. 19r-v: *Baccovien*. 1711) • *iuramentum* 12 VII 1711 (*IV Idus Julii, quod erat Dominica septima post Pentecosten*) w kościele św. Mikołaja Biskupa (dominikanów) w Gdańsku, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa chełmińskiego Teodora Andrzeja Potockiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Calamacensis* i sufragan gnieźnieński Stefan Antoni Mdzewski oraz biskup tytularny *Dardanensis* i sufragan warmiński Stefan Wierzbowski.

132. **Łubieński Kazimierz**, *nuper episcopus Chelmenensis, in episcopum Cracoviensem electus* (vol. II, k. 54r-[54a]v: *Cracovien*. 1710) • *iuramentum* 10 IX

1710 in Krayno, przy translacji z biskupstwa chełmskiego na krakowskie, na ręce biskupa tytularnego Paphus i sufragana krakowskiego Michała Szembeka.

133. **LUBIEŃSKI Tadeusz**, *electus Rhodiopolitanus et suffraganeus Vladislaviensis seu Calissiensis* (vol. XXII, k. 229r-231v/234r-236v: *Rhodiopolitan. 1844*) • *iuramentum* 30 VI n.st. (18 VI st.st.) 1844 (*V. Dominica post Pentecostes*) w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante consecrationem*, na ręce biskupa tytularnego *Miltensis* i sufragana kurońskiego (kurlandzkiego) w diecezji wileńskiej Kazimierza Dmochowskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekrateurzy: biskup tytularny Dercus i sufragan trocki w diecezji wileńskiej Jan Cywiński, administrator diecezji wileńskiej, oraz biskup tytularny Hermopolis i sufragan (zarazem oficjał generalny) płocki Antoni Melchior Fijałkowski [w załączeniu pismo biskupa K. Dmochowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 26 VI st.st. 1844, z informacją o dopełnieniu sakry biskupiej T. Lubieńskiego – k. 231r-v/234r-v].

134. **ŁUKOMSKI Józef**, *abbas electus Coprivnicensis Ordinis Cisterciensium* (vol. II, k. 58r-58a)v: 1732) • *iuramentum* 28 IV 1732 w Krakowie, jako opatek elekt koprzywnicki, na ręce kanonika katedralnego krakowskiego Michała Wodzickiego, wikariusza in *spiritualibus* i oficjała generalnego diecezji krakowskiej, w obecności m.in.: scholastyka kieleckiego Jana Siwertta, dziekana wileńskiego i prepozyta opatowskiego Kaspra Stanisława Kozłowskiego oraz przeora jędrzejowskiego (cystersów) Wojciecha Ziemińskiego.

135. **MACKIEWICZ Franciszek Borgiasz**, *episcopus Camenecensis* (vol. XIV, k. 116r-117v) • *iuramentum* 8 IV 1817 w katedrze Przenajśw. Trójcy w Łucku (in *cathedrali Luceorienti*), *circa actum consecrationis* (*circa consecrationem meam*), na ręce biskupa łuckiego i żytomierskiego Kaspra Kazimierza Cieciszowskiego (brak informacji o współkonsekrateurach oraz świadkach).

136. **MAJERCZAK Maciej**, *electus Gericensis* (vol. XXIV/1862, b.p. [dawna sygn. 327/62]) • *iuramentum* i *professio fidei* 14 XII 1862 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, *circa munus consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach) [dokument z daty: Warszawa, 15 XII 1862].

137. **MALCZEWSKI Franciszek**, *electus episcopus Vladislaviensis* (vol. XIV, k. 762r-765v: *Vladislavien. 1815*) • *professio fidei* 7 VII 1809 w Gnieźnie, na ręce biskupa tytularnego *Satalensis* i sufragana gnieźnieńskiego Ignacego Bardzińskiego; świadkowie: kanonik katedralny poznański i *ecclesiae parochialis Ponecensis praepositus* Feliks Chłapowski oraz *ecclesiae parochialis Slupcensis praepositus* Antoni Fijałkowski • *iuramentum* 5 XI 1815 w kościele św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej (*circa munus consecrationis*), na ręce biskupa wigierskiego Jana Klemensa Golaszewskiego, jako głównego konsekrateura [dokument tegoż z daty: 9 XI 1815 – k. 764r-765v].

138. **MALCZEWSKI Franciszek**, *archiepiscopus Varsaviensis* (vol. XV, k. 598r-603v: *Varsavien. 1818*) • *professio fidei* 6 V 1818 w Warszawie, na ręce biskupa lubelskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego; świadkowie: biskup tytu-

larny Erytrei i sufragan kujawski (włocławski) Feliks Łukasz Lewiński, kanonik krakowski i warszawski Szczepan Hołowczyc, scholastyk warszawski Ignacy Stanisław Czyżewski oraz kanonik włocławski (kujawski) Franciszek Pawłowski • *iuramentum* 17 XII 1818 w Warszawie, przy obejmowaniu archidiecezji warszawskiej, na ręce biskupa W.J. Skarszewskiego • *iuramentum* 26 XII 1818 (zapewne w związku z odebraniem paliusza), na ręce biskupa W. J. Skarszewskiego (brak informacji o świadkach).

139. **MALACHOWSKI Jan**, *episcopus Culmensis* (vol. I, k. 132r-135v[134v]) • *iuramentum* 4 II 1677 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce głównego konsekrateura, biskupa płockiego Bonawentury Madalińskiego; współkonsekrateurzy: biskup kijowski Tomasz Ujejski oraz biskup tytularny Lacedemonu i sufragan płocki Stanisław Całowański.

140. **MANUGIEWICZ Mikołaj Jan**, *electus ecclesiae Thaumacensis* (vol. XVI, k. 493r-v/497r-v: *Thaumacen. 1822*) • *iuramentum* 10 XI 1822 w kościele Św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, *circa impensum ipsi munus consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Szczepana Hołowczycy [dokument tegoż z daty: Warszawa, 11 XI 1822].

141. **MANUGIEWICZ Mikołaj Jan**, *episcopus nuper Thaumacensis, in episcopum Seynensem seu Augustoviensem electus* (vol. XVII, k. 507r-508v: *Seynen. seu Augustovien. 1825*) • *iuramentum* 4 IV 1826 w Warszawie, przy translacji na biskupstwo sejneńskie (augustowskie), na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego (brak informacji o świadkach).

142. **MARCIEJEWSKI Polikarp Augustyn**, *electus episcopus Argiensis* (vol. XV, k. 57r-58r: *Argien. 1819*) • *iuramentum* 19 IX 1819 w kościele Św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach).

143. **MARSZEWSKI Michał Jan**, *electus Vladislaviensis* (vol. XXIII, k. 800r-803v: *Vladislavien. 1857*) • *iuramentum* 25 I 1857 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Antoniego Melchiora Fijałkowskiego, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekrateurach) [dokument arcybiskupa A. M. Fijałkowskiego z daty: Warszawa, 26 I 1857; w załączeniu pismo biskupa M. J. Marszewskiego do papieża, z daty: Warszawa, 30 I 1857, z informacją o wykonaniu przysięgi – k. 801r-802v].

144. **MARWITZ Jan Nepomucen**, *electus Culmensis* (vol. XXIII, k. 261r-264v: *Culmen. 1857*) • *iuramentum* 8 XI 1857 w Pelplinie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego Samosaty i sufragana poznańskiego Franciszka Stefanowicza, jako głównego konsekrateura, zastępującego w tym charakterze proszonego o dopełnienie sakry arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego i poznańskiego Leona Przyłuskiego, który nie mógł przybyć do Pelplina z powodu choroby (*infirmatate interim subsequuta impedit*); współkonsekrateurzy: biskup tytularny Areopolis i sufragan warmiński Antoni Frenzel oraz biskup tytularny Diocezarei (*Diocesarea*) i sufragan chełmiński Jerzy Jeschke [w załączeniu *testimo-*

nium consecrationis – dokument biskupa F. Stefanowicza, z daty: Pelplin, 9 XI 1857 – k. 262r-263v].

145. MASCIET Jan Baptysta, *electus Camacensis* (vol. XIV, k. 114r-115v) • *iuramentum* 24 VI st.st. 1817 w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie (*in ecclesia cathedrali Vilnensi*), *immediate ante consecrationem, intra missarum solemniam*, na ręce biskupa tytularnego Limyry i sufragana kurońskiego (w diecezji wileńskiej) Adama Kossakowskiego (brak informacji o świadkach).

146. MIASKOWSKI Józef, *electus Varsaviensis* (vol. XI, k. 449r-450v: *Varsavien. 1798*) • *iuramentum* (w procesie informacyjnym na biskupstwo, będącego w tamtym momencie prepozytem poznańskim J. Miaskowskiego) 18 IV 1798 w Warszawie, *in residentia episcopi Vladislavskiego* (w łobzie świadków m.in. kanonik wrocławski i warszawski Jan Paweł Woronicz).

147. MIASKOWSKI Józef, *electus episcopus Varsaviensis* (vol. XII, k. 554r-555v: *Varsavien. 1800*) • *iuramentum* 8 II 1800 w Warszawie, bezpośrednio przed sakrą biskupią, na ręce biskupa tytularnego Zenopolis i sufragana warszawskiego Jana Batysty Albertrandiego, jako głównego konsekratora; świadkowie: prepozyt katedralny warszawski Adam Michał Prażmowski i scholastyk katedralny warszawski Andrzej Reptowski.

148. MŁODZIEJOWSKI Andrzej Stanisław, *electus Premisliensis* (vol. V, k. 336r-339v: *Premislien. 1767*) • *professio fidei* 4 XI 1766 w Warszawie prepozyta łuckiego A. S. Młodziejowskiego, jako nominata na biskupstwo przemyskie, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Antoniego Eugeniusza Viscontiego, arcybiskupa tytularnego Efezu • *iuramentum* 2 II 1767 (*in festo Purificationis Beatissimae Virginis Mariae*) w Skierniewicach, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce głównego konsekratora, arcybiskupa gnieźnieńskiego Władysława Aleksandra Łubińskiego (brak informacji o współkonsekratorach).

149. MONASTYRSKI (MANASTYRSKI) Antoni Józef, *electus Premisliensis* (vol. XXIV/1863, b.p.) • *iuramentum* 8 XI 1863 we Lwowie, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierchlejskiego; świadkowie: arcybiskup Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Grzegorz Michał Szymonowicz oraz prepozyt-infulat kapituły metropolitalnej lwowskiej obrządku łacińskiego Andrzej Ostrowski.

150. MORAWSKI Seweryn, *electus Trapezopolitanus* (vol. XXV/1880-1881, b.p. [rok 1881]) • *iuramentum* 26 VI 1881 (b.m.), *ante ipsum consecrationis episcopalis actum*, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Franciszka Ksawerego Wierchlejskiego, jako głównego konsekratora (*in manibus consecratoris*; brak informacji o współkonsekratorach).

151. MORAWSKI Seweryn, *archiepiscopus Leopoliensis* (vol. XXV/1884-1886, b.p. [rok 1885]) • *iuramentum* 17 V 1885 we Lwowie, przy translacji na arcybiskupstwo lwowskie obrządku łacińskiego, na ręce biskupa krakowskiego Albina Dunajewskiego • *iuramentum* 17 V 1885 we Lwowie, przy odebraniu paliusza (brak informacji, na czyje ręce).

152. MOŹDŻENIEWSKI Maciej Paweł, *electus Aconensis* (vol. XIV, k. 13r-14v) • *iuramentum* 3 V 1817 (*id est Dominica infra Ascensionis Domini*) w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie (*in cathedrali ecclesia Vilnensi*), *in praesentia illustrissimorum ac reverendissimorum dominorum episcoporum Kossakowski [zapewne na jego ręce], Puzyna, suffraganei Vilnensi, nec non Kundicz, suffraganei Trocensi*.

153. NARUSZEWICZ Adam Stanisław, *electus Emauzensis et coadiutor Smolenscensis* (vol. VI, k. 238r-239v: *Smolenscen. coadiutor*) • *iuramentum* 28 V 1775 w Warszawie na ręce biskupa płockiego Michała Jerzego Poniatowskiego (brak informacji o świadkach).

154. NARZYMSKI Antoni, *abbas coadiutor commendatarius Suleiowensis* (vol. V, k. 208r-210v: *monasterium Suleiowense*) • *iuramentum i professio fidei* 3 VIII 1769 w Pułtusk A. Narzymskiego, kanonika gnieźnieńskiego i prepozyta-infulata łaskiego, jako komendatoryjnego opata-coadiutora sulejowskiego, na ręce delegowanego po temu przez nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów kanonika pułtuskiego Andrzeja Hassmana.

155. NIEDZIAŁKOWSKI Karol Antoni, *episcopus Samiensis* (vol. XXVI/1895-1897, b.p.) • *iuramentum* 23 XI st.st. (5 XII n.st.) 1897 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante consecrationem*, na ręce biskupa żmudzkiego (telszeńskiego) Mieczysława Leonarda Pallulona (brak informacji o świadkach).

156. NOWIŃSKI Tomasz, *electus Bibliensis* (vol. XIV, k. 91r-94v: *Biblien. 1816*) • *professio fidei* 26 X 1816 w Krakowie, na ręce biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza; świadkowie: archidiacon katedralny krakowski Franciszek Zglenicki i kanonik katedralny krakowski Hipolit Starowieyski • *iuramentum* 27 X 1816 w Miechowie, na ręce biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza (brak imion świadków).

157. OŁECHOWSKI Józef, *electus Uranopolitanus et suffraganeus Cracoviensis* (vol. IX, k. 160r-161v: *Uranopolitan.*) • *professio fidei* 18 II 1786 w Krakowie, na ręce biskupa tytularnego patareńskiego Franciszka Potkańskiego (Podkańskiego); świadkowie: kanonicy katedralni krakowscy Tomasz Michałowski i Benedykt Trzebiński.

158. OLSZAŃSKI Józef, *electus Serrensis* (vol. II, k. 145r-[145a]v) • *iuramentum* 18 I 1728 w kolegiacie Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu (*in facie ecclesiae collegiatae Zamosciensis*), na ręce biskupa chełmskiego Jana Felicjana Szaniawskiego (brak informacji o świadkach).

159. OSSOLIŃSKI Franciszek Kandyd, *electus episcopus Kioviensis* (vol. VI, k. 101r-102v: *Kiovien. 1774*) • *iuramentum* 17 I 1774 (b.m.) na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Józefa Garampiego, arcybiskupa tytularnego Berytu (brak informacji o świadkach).

160. OSTASZEWSKI Tomasz, *electus episcopus Plocensis* (vol. XIV, k. 636r-637v: *Plocen. 1815*) • *professio fidei* 16 III 1809 w Warszawie, na ręce arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego i administratora apostolskiego diecezji warszawskiej Ignacego Raczyńskiego; świadkowie: kanonicy katedralni warszawscy

Jan Latecki i Adam Królikiewicz oraz notariusz apostolski i sędzia trybunału metropolitalnego w Gnieźnie Marcin Siemieński.

161. **OSTROWSKI Daniel Elias**, *episcopus Bethsайдensis, suffraganeus Gnesnensis* (vol. XIV, k. 90r-v: *Bethsайдensis*. 1815) • *professio fidei* 25 IX 1815 w pałacu biskupim w Poznaniu, na ręce biskupa poznańskiego Tymoteusza Gorzeńskiego; świadkowie: Karol Boromeusz Niziński i Kasper Badowski (obaj z konsystorza biskupiego w Poznaniu).

162. **PAC Michał Stefan**, *episcopus Vilnensis* (vol. I, k. 632r-633v: *Vilnen*. 1682) • *iuramentum* 25 VII 1682 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Opicjusza Pallaviciniego, arcybiskupa tytularnego Efezu, jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach).

163. **PALLULON Mieczysław Leonard**, *electus Samogitiensis* (vol. XXVII/ *senza data*, b.p.) • *professio fidei* (b.d., b.m.), na ręce biskupa łuckiego i zytomierskiego Szymona Marcina Kozłowskiego (brak informacji o świadkach).

164. **PAWŁOWSKI Franciszek de Paula**, *electus Dulmensis, suffraganeus Var-saviensis* (vol. XVIII, k. 141r-147v: *Dulmen*. 1827) • *professio fidei* 24 I 1827 w Warszawie, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Józefa Koźmiana; świadkowie: kanonik katedralny włocławski Antoni Fijałkowski oraz prowincjał (*prior provincialis*) dominikanów Damian Dzieszkowski • *iuramentum* 27 V 1827 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Wojciecha Józefa Skarszewskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup płocki Adam Michał Prażmowski oraz biskup lubelski Józef Marcełin Dziecielski [w załączeniu pismo biskupa F. Pawłowskiego do papieża, z daty: Warszawa, 27 V 1827, z powiadomieniem o wykonanym przez F. Pawłowskiego podczas sakry *iuramentum* – k. 141r-v/147r-v].

165. **PAWŁOWSKI Franciszek de Paula**, *nuper episcopus Dulmensis, nunc episcopus Plocensis* (vol. XIX, k. 402r-403v: *Plocen*. 1829) • *iuramentum* 9 II 1829 w Warszawie, przy translacji na biskupstwo płockie, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Jana Pawła Woronicy; świadkowie: kustosz kapituły metropolitalnej warszawskiej Edward Czarnecki, kanonicy kapituły metropolitalnej warszawskiej Michał Wierzbowski i Antoni Kotowski oraz profesor Seminarium Duchownego w Warszawie Józef Filipowicz.

166. **PAWŁOWSKI Ignacy Ludwik**, *electus Megarensis, suffraganeus Camenecensis* (vol. XVIII, k. 277r-278v: *Megaren*.) • *iuramentum* 3 II st.st. 1829 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *circa consecrationem*, na ręce biskupa tytularnego *Ramatensis* i koadiutora łucko-zytomierskiego Michała Piwnickiego (*praeses Collegii Romano-Catholici*), jako głównego konsekratora (brak informacji o współkonsekratorach).

167. **PAWŁOWSKI Ignacy Ludwik**, *electus archiepiscopus ecclesiae Mohiloviensis* (vol. XXI, k. 221r-226v: *Mohylivien*. 1841) • *professio fidei* 22 VI st.st. 1841 w Sankt Petersburgu na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Walentego Macieja Tomaszewskiego • *iuramentum* 22 VI st.st. 1841 w Sankt

Petersburgu, *circa receptionem palii*, na ręce biskupa W. M. Tomaszewskiego, który też przekazał mu paliusz (brak informacji o świadkach).

168. **PIEKOWSKI Wincenty a Paulo**, *electus Lublinensis* (vol. XXIII, k. 453r-456v: *Lublinen*. 1853) • *iuramentum* 31 VII n.st. (19 VII st.st.) 1853 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce metropolity mohylowskiego Ignacego Hołowińskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup wileński Wacław Żyliński oraz biskup łucki i zytomierski Kasper Borowski [w załączeniu pismo abpa I. Hołowińskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 9 VIII n.st. (28 VII st.st.) 1853, zawierające *testimonium consecrationis* – 453r-v/456r-v].

169. **PILCHOWSKI Dawid Zygmunt**, *suffraganeus Vilnensis* (vol. XI, k. 463r-464v: *Vilnen*. *suffrag.* 1794) • *iuramentum* 1 II 1794 w Wilnie, *in residentia solita episcopi Bellinensis*, na ręce biskupa tytularnego Belle i sufragana wileńskiego Piotra Aleksandra Toczyłowskiego; świadkowie: biskup-nominat koadiutor inflancki Jan Nepomucen Kossakowski oraz scholastyk katedralny smoleński Kazimierz Naruszewicz.

170. **PISCHTEK (PISCHTIEK) Franciszek de Paula**, *electus Azotensis* (vol. XVII, k. 65r-66v: *Azoten*. 1824) • *iuramentum* 14 XI 1824 w kościele św. Jana Nepomucena (urszulanek) na Nowym Mieście w Pradze, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity praskiego Wacława Leopolda Chlumczansky'ego, jako głównego konsekratora, któremu w obrzędzie święceń biskupich F. Pischtka asystowali – za dyspensą Stolicy Apostolskiej – prepozyt i dziekan kapituły metropolitalnej w Pradze [w załączeniu *testimonium consecrationis* – dokument arcybiskupa W. L. Chlumczansky'ego].

171. **PISCHTEK (PISCHTIEK) Franciszek de Paula**, *episcopus nuper Azotensis, in episcopum Tarnoviensem electus* (vol. XIX, k. 459r-463^{ab}v: *Tarnovien*. 1832) • *iuramentum* 10 VI 1832 w Tarnowie (brak informacji, na czyje ręce), przy translacji na biskupstwo tarnowskie [w załączeniu pismo biskupa F. Pischtka do papieża, z daty: Tarnów, 11 VI 1832, z informacjami o stanie diecezji tarnowskiej – k. 461r-462v].

172. **PISCHTEK (PISCHTIEK) Franciszek de Paula**, *episcopus nuper Tarnoviensis, in archiepiscopum Leopoliensem electus* (vol. XX, k. 325r-328v: *Leopoli-en*. Lat. 1836) • *iuramentum* 10 IV 1836 we Lwowie, w związku z translacją na arcybiskupstwo lwowskie obrządku łacińskiego, na ręce arcybiskupa Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Samuela Stefanowicza • *iuramentum* 10 IV 1836 we Lwowie, przy odebraniu paliusza, na ręce arcybiskupa S. Stefanowicza, który też przekazał mu paliusz (brak informacji o świadkach).

173. **PIWNICKI Michał**, *electus Ramatensis, coadiutor Luceoriensis et Zytomiriensis* (vol. XVIII, k. 388r-389v: *Ramaten*. 1826) • *iuramentum* 24 IV st.st. 1827 (b.m.), *sub actu consecrationis*, na ręce biskupa kamienieckiego Franciszka Borgiasza Mackiewicza, jako głównego konsekratora, w obecności biskupa łuckiego i zytomierskiego Kasptra Kazimierza Cieciżowskiego; współkonsekratorzy: biskup tytularny *Polemoniensis* i sufragan łucki Jan Kanty Bożydar Podhoroński oraz biskup tytularny Arcadiopolis Mateusz Maurycy Wojakowski, jak również arcybiskup (archieparcha) połocki obrządku grecko-katolickiego Jan Da-

mascen Krassowski i biskup (eparcha) piński obrządku grecko-katolickiego Cyryl Sierociński [w załączeniu dokument biskupa łuckiego i żytomierskiego K. K. Cieciszewskiego, z daty: Luck, 16 VI (st.st.) 1827, z powiadomieniem, że akt ten odbył się *me praesente et attente, cum infirmitatibus meae, praedictum consecratio-nis actum perficere, minimetipsi haud permiserint*].

174. PLATER **Henryk Ludwik**, *electus Mosynopolitanus, suffraganeus Loviciensis* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawna sygn. 1130(1100)-2913/59]) • *iuramentum* 23 I 1859 w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity warszawskiego Antoniego Melchiora Fijałkowskiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Michał Jan Marszewski oraz biskup janowski (podlaski) Beniamin Piotr Szymański [dokument z daty: Warszawa, 30 I 1859; w załączeniu pismo biskupa H. L. Platera do papieża, z daty: Łowicz, 25 I 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i przyjęciu sakry biskupiej].

175. PLEJEWSKI **Konstantyn**, *electus episcopus Lengonensis, suffraganeus Plocensis* (vol. XVI, k. 280r-281v: *Lengonen. 1823*) • *iuramentum* 8 II 1824 w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Padońskiego (asystowali kanonicy warszawscy i płoccy).

176. PODOŚKI **Gabriel Jan**, *archiepiscopus Gnesnensis* (vol. V, k. 204r-207v: *Gnesnensis metrop.*) • *iuramentum* 27 IX 1767 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu święceń biskupich, na ręce głównego konsekrateura, biskupa krakowskiego Kajetana Ignacego Sołtyka; współkonsekratorzy: biskup włocławski Antoni Kazimierz Ostrowski i biskup płocki Hieronim Antoni Szeptycki • *iuramentum* 27 IX 1767 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Aniola Marii Duriniego, arcybiskupa tytularnego Ancyry, przy odebraniu z jego rąk paliusza • [?] *iuramentum* 18 X 1767 [?], na ręce nuncjusza apostolskiego Angelo Marii Duriniego, w obecności kustosa gnieźnieńskiego Antoniego Macieja Sierakowskiego i kanonika krakowskiego Jerzego Dobrzańskiego.

177. POLLNER **Karol**, *electus Trojanensis, suffraganeus Vladislaviensis seu Calisiensis* (vol. XXV/1884-1886, b.p. [rok 1884]) • *iuramentum i professio fidei* 23 VI st.st. (5 VII n.st.) 1885 w kaplicy rezydencji metropolity mohylewskiego (in *Capella Metropolitana*) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylewskiego Aleksandra Kazimierza Gintowta (Dziwiałowskiego-Gintowta), jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup tytularny Berissy i sufragan warszawski Kazimierz Ruszkiewicz oraz biskup tytularny Thespie i sufragan żmudzki Antoni Baranowski [w załączeniu pismo biskupa K. Pollnera do papieża, z daty: Włocławek, 31 VII 1885, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry].

178. PONIATOWSKI **Michał Jerzy**, *episcopus Plocensis* (vol. VI, k. 202r-209v: *Plocen. 1773*) • *iuramentum* 2 IX 1773 w Warszawie (jako elekt płocki) na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Józefa Garampiego, arcybiskupa tytularnego Berytu, w obecności biskupa tytularnego uranopolitańskiego i koadiutora chełmińskiego Krzysztofa Hilarego Szembeka oraz kanclerza katedralnego płockiego Józefa Łuniewskiego [w załączeniu dokument

arcybiskupa gnieźnieńskiego Gabriela Jana Podoskiego z daty: Gdańsk, 29 VIII 1773, zawierający powiadomienie, iż nie może osobiście odebrać *iuramentum* od M. J. Poniatowskiego, co zlecił mu papież, *cum illustrissimus electus Plocensis nos degentes in confinio Regni convenire non valeat* – k. 204r) • sakra biskupia 3 X 1773 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie, dopelniona – w obecności króla Stanisława Augusta – przez nuncjusza apostolskiego Józefa Garampiego [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Warszawa, 4 X 1773 – k. 205r-206v]; współkonsekratorzy: biskup łucki Feliks Paweł Turski oraz biskup chełmski Antoni Onufry Okecki.

179. PONIATOWSKI **Michał Jerzy**, *episcopus Plocensis et coadiutor Cracoviensis* (vol. VIII, k. 195r-196v: *Cracovien. 1784*) • *iuramentum* 8 X 1784 w Grodnie, jako koadiutor krakowski, na ręce biskupa chełmskiego Macieja Grzegorza Garnysza; świadkowie: kanonik katedralny płocki Tadeusz Paszkowski i kanonik kolegiaty warszawskiej Szczepan Hołowczy.

180. PONIATOWSKI **Michał Jerzy**, *archiepiscopus Gnesnensis* (vol. VIII, k. 242r-243v: *Gnesnen. 1785*) • *iuramentum* 18 III 1785 (b.m.) na ręce biskupa chełmskiego Macieja Grzegorza Garnysza; świadkowie: kanonik katedralny chełmski Walentyń Kozłowski i kanonik kolegiaty łowickiej Jan Siegel.

181. POPIEL **Wincenty Teofil**, *episcopus Vladislaviensis seu Calisiensis* (vol. XXIV/1873-1875, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 21 IX st.st. (3 X n. st.) 1875 w kościele Wniebowzięcia NMP w Sankt Petersburgu (in *eclesia Petropolitana Beatissimae Mariae Virginis*), na ręce arcybiskupa metropolity mohylewskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo arcybiskupa A. Fiałkowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 23 IX st.st. (5 X n.st.) 1875, z informacją o odebraniu *iuramentum i professio fidei* od W. T. Popiela].

182. POPIEL **Wincenty Teofil**, *electus Varsaviensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *iuramentum* 6 V 1883 (b.m.), przy translacji na arcybiskupstwo warszawskie, na ręce biskupa kieleckiego Tomasza Teofila Kulińskiego (brak informacji o świadkach).

183. POTOCKI **Teodor Andrzej**, *episcopus Culmensis* (vol. I, k. 130r-131v) • *iuramentum* 31 V 1699 in *actu consecrationis* w Warszawie, w kościele teatynów (in *eclesia Patrum Theatinorum*), na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Jana Antoniego Davii, arcybiskupa-biskupa Rimini (brak imion świadków).

184. POTOCKI **Jan**, *electus Premisliensis* (vol. XVII, k. 462r-463v: *Premisliensis. 1825*) • *iuramentum* 12 III 1826 we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Andrzeja Alojzego Ankwicza, jako głównego konsekrateura (brak informacji o współkonsekratorach).

185. POWŁOWSKI **Jerzy**, *episcopus Alaliensis, suffraganeus Livoniensis* (vol. VII, k. 9r-10v: *Alalien. 1780*) • *iuramentum* 26 III 1781 w Polocku na ręce konsekrateura, biskupa białoruskiego (tytuł niekanoniczny) Stanisława Siestrzeńciewicza (brak informacji o świadkach).

186. **PRAŻMOWSKI Adam Michał**, *electus Plocensis* (vol. XV, k. 449r-452v: *Plocen. 1818*) • *professio fidei* 5 VII 1817 w Warszawie, na ręce biskupa wigierskiego Jana Klemensa Golaszewskiego; świadkowie: kanonik katedralny krakowski i warszawski Szczepan Hołowczyk, kanonik katedralny warszawski i proboszcz łomżyński Adam Królikiewicz, archidiacon płocki Jowin Fryderyk Bystrzycki oraz archidiacon pułtuski Jakub Ossowski • *iuramentum* 7 VI 1818 w katedrze Wniebowzięcia NMP w Plocku, *circa munus consecrationis*, na ręce biskupa włocławskiego (kujawskiego) Franciszka Mackiewicza, jako głównego konsekratora [dokument tegoż z daty: Plock, 9 VI 1818].

187. **PRÓSZYŃSKI Józef**, *electus Mennithensis* (vol. VII, k. 146r-147v: *Menniten. in partibus 1777*) • *iuramentum* 21 IX 1777 w kościele Św. Krzyża (misjonarzy-lazarystów) w Warszawie, *circa munus consecrationis*, na ręce arcybiskupa tytularnego chalcedońskiego i nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Jana Andrzeja Archettiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup inflancki Stefan Jan Giedroyc i biskup smoleński Gabriel Wodziński (Wodzyński).

188. **PRUSKI Andrzej**, *electus Tanensis* (vol. II, k. 151r-[151a]v) • *iuramentum* 17 VII 1729 w Warszawie, *in actu consecrationis*, na ręce na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Kamila Paolucci-Merliniego, arcybiskupa tytularnego Iconium (*Iconiensis*).

189. **PRZYLUŚKI Leon**, *electus Gnesnensis et Posnaniensis* (vol. XXII, k. 84r-87v: *Gnesnen. et Posn. 1845*) • *iuramentum* 27 IV 1845 w archikatedrze św. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego Helenopolis i sufragana poznańskiego Jana Dąbrowskiego, jako głównego konsekratora (za dyspensą Stolicy Apostolskiej w obrzędzie sakry asystowali: dziekan kapituły metropolitalnej poznańskiej Stanisław Gajewicz i kanonik-senior kapituły metropolitalnej gnieźnieńskiej Walenty Grzeszkiewicz).

190. **PUKAŁSKI Józef Alojzy**, *electus Tarnoviensis* (vol. XXIII, k. 742r-743v: *Tarnovien. 1852*) • *iuramentum* (b.d., b.m., brak informacji, na czyje ręce).

191. **PUZYNA Nikodem** (*Nicodemus de Kozielsk*), *electus ecclesiae Satalensis* (vol. XIV, 673r-674v) • *iuramentum* 24 VI st. 1817 (*Dominica VI. post Pentecosten*), w katedrze św. Stanisława Biskupa w Wilnie (*in ecclesia cathedrali Vilnensi*), *immediate ante consecrationem, infra missarum solemniam*, na ręce biskupa tytularnego Limyry i sufragana kurońskiego (w diecezji wileńskiej) Adama Kossakowskiego (brak informacji o świadkach).

192. **RACZYŃSKI Ignacy**, *electus Posnaniensis* (vol. XI, k. 303r-310v: *Posnani. 1794*) • *iuramentum*, jako elekt poznański (b.d. i b.m.), na ręce biskupa tytularnego Nicopolis i sufragana poznańskiego Franciszka Ksawerego Rydzyńskiego • *professio fidei* 10 III 1794 w Warszawie, na ręce biskupa włocławskiego Józefa Ignacego Rybińskiego [w załączeniu pismo biskupa J. I. Rybińskiego do papieża, z daty: Warszawa, 12 III 1794, z informacją o procesie informacyjnym na biskupstwo poznańskie I. Raczyńskiego oraz pismo tego ostatniego do rzymskiej Kongregacji Konsystorialnej, z daty: Poznań, 20 XI 1794, z informacją o wyko-

naniu *iuramentum* (*giuramento prestato da me nel giorno della mia consecrazione*) i o przesłaniu stosownego dokumentu do Rzymu – k. 304r-v/307r-v, 308r-v].

193. **RACZYŃSKI Ignacy**, *archiepiscopus Gnesnensis* (vol. XIII, k. 182r-183v: *Gnesnen. 1806*) • *iuramentum* (b.d., b.m., nie wiadomo na czyje ręce) przy odebraniu paliusza (nie wiadomo z czyich rąk, brak też imion świadków).

194. **RADZIEJOWSKI Michał Stefan**, *episcopus Varmiensis* (vol. I, k. 612r-613v: *Varmiensis 1681*) • *iuramentum* 26 I 1681 w kolegiacie św. Jana Chrzciciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce głównego konsekratora, biskupa chełmińskiego Jana Małachowskiego; wśród obecnych m.in.: król Jan III Sobieski, królowa Maria Kazimiera d'Arquien, biskup przemyski Jan Stanisław Zbąski, biskup kamieniecki Stanisław Wojęński. • *iuramentum* kardynalskie (vol. IV, k. 174r-176v; b.m., b.d. – rok 1686).

195. **ROGOWSKI Iwo Onufry**, *electus Camacensis, suffraganeus Culmensis* (vol. IX, k. 106r-107v: *Camacen. 1786*) • *iuramentum* 27 II 1786 (*Dominica Quinquagesima 27^{ma} Februarii 1786*) w Warszawie, *in actu suae consecrationis*, na ręce biskupa płockiego Krzysztofa Hilarego Szebeka, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy (i zarazem świadkowie): biskupi kijowski Kasper Kazimierz Cieciszowski oraz biskup tytularny Emaus i koadiutor smoleński Adam Naruszewicz [dokument biskupa K. H. Szebeka z daty: Warszawa, 7 III 1786].

196. **ROTHKIRCH-PANTHEN Antoni**, *episcopus Paphensis et suffraganeus Vratislaviensis* (vol. VII, k. 204-209v: *Paphen. 1781*) • *professio fidei* 18 VIII 1781 we Wrocławiu (*in aedibus illustrissimae ac reverendissimae domini episcopi Thanasienensis*), na ręce biskupa tytularnego Thanasiensis Ludwika Józefa de Mathy, protonotariusza apostolskiego, kanonika gnieźnieńskiego, poznańskiego i kruszwickiego, proboszcza w Kościanie • *iuramentum* 19 VIII 1781 w kolegiacie Św. Krzyża we Wrocławiu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce głównego konsekratora, biskupa tytularnego Thanasiensis Ludwika Józefa de Mathy [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Wrocław, 19 VIII 1781, w którym brak informacji o duchownych asystujących konsekratorowi oraz o świadkach – k. 206r-207v].

197. **RUPNIEWSKI Stefan Bogusław**, *electus Licopolensis* (vol. II, k. 109r-v) • *iuramentum* 1 VII 1713 (data dokumentu) w Krakowie (*Cracoviae, in palatio nostro episcopali*), na ręce biskupa krakowskiego Kazimierza Łubińskiego (brak informacji o świadkach).

198. **RYDZYŃSKI Franciszek Ksawery**, *electus Nilopolitanus et suffraganeus Posnaniensis* (vol. VII, k. 180r-181v: *Nilopolitan. 1781*) • *iuramentum* 16 I 1781 w Warszawie na ręce biskupa poznańskiego Antoniego Onufrego Okęckiego (brak imion świadków).

199. **RYŁLO Maksymilian**, *episcopus Premisliensis ritus Graeci* (vol. VIII, k. 423r-426v) • *professio fidei* 27 X 1785 w rezydencji grecko-katolickich biskupów (eparchów) przemyskich w Wawlinie nad Sanem (*in residentia episcopali Valavae*), na ręce biskupa tytularnego Prussensis i sufragana przemyskiego obżrądku łacińskiego Michała Romana Sierakowskiego, *sub tempus translationis de episcopatu Chelmensi ad Premisliensem ritus Graeco-Catholici*.

200. SCHIMONSKY (SCHIMONSKI) Emanuel, *electus Lerensis* (vol. XX, k. 539r-540v: *Lerensis* 1798) • *iuramentum* 19 II 1798 we Wrocławiu, na ręce biskupa tytularnego Paphos i sufragana wrocławskiego Antoniego Ferdynanda Rothkirch-Panthena (brak informacji o świadkach).
201. SCHIMONSKY (SCHIMONSKI) Emanuel, *electus Vratislaviensis* (vol. XVII, k. 594r-596v: *Vratislaviensis* 1824) • *iuramentum* 29 II 1824 we Wrocławiu, w związku z translacją na biskupstwo wrocławskie, na ręce archidjakona katedralnego wrocławskiego Jana Nepomucena Wostrowskiego; świadkowie: Jan Schoepe i Szymon Sobiech.
202. SEDLAG Anastazy, *electus Culmensis* (vol. XX, k. 183r-v/185r-190v/192r-v: *Culmen* 1834) • *professio fidei* 12 XII 1833 we Wrocławiu, na ręce biskupa tytularnego Cathaga i sufragana wrocławskiego Józefa Schuberta; świadkowie: kanonik katedralny wrocławski Daniel Latussek oraz archiprezbiter i proboszcz w Proszkowie (*Proscoviensis*) Stefan Jarosz (Jarosch) • *iuramentum* 18 V 1834 w archikatedrze śś. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego i poznańskiego Marcina Dunina, jako głównego konsekratora [dokument arcybiskupa M. Dunina z daty: Poznań, 19 V 1834; w załączeniu także pismo arcybiskupa M. Dunina do Kurii Rzymskiej, z daty: Poznań, 24 VI 1834, towarzyszące przesyłanym formularzom przysięg trzech konsekrowanych przezeń biskupów (*electus Maximilianopolitani* Kajetan Kowalski, *electus Tricomensis* Józef Chelkowski oraz *electus Culmensis* Anastazy Sedlag), o których święceniach biskupich poświadczają – k. 183r-v/192r-v, 184r-v/191r-v].
203. SEMBRATOWICZ Józef, *antistes Nazianensis, in archiepiscopum Leopoliensem Graeco-Rutheni ritus electus* (vol. XXIV/1865-1870, b.p.) • *iuramentum* 24 VII 1870 w Wiedniu, przy otrzymaniu palisza, na ręce nuncjusza apostolskiego w Wiedniu Mariana Falcinelliego (Falcinelli Antoniaci), arcybiskupa tytularnego Athenarum (brak informacji o świadkach).
204. SEMBRATOWICZ Sylwester, *episcopus Juliopolitanus* (vol. XXV/1878-1879, b.p. [rok 1879]: *Juliopolitan* 1879) • *iuramentum* 6 IV i 19 IV 1879 we Lwowie, na ręce metropolity halińskiego i arcybiskupa lwowskiego obrządku grecko-katolickiego Józefa Sembratowicza (brak informacji o świadkach).
205. SILNICKI Władysław, *episcopus Termopoliensis* (vol. I, k. 513r-514v: *Thermopoliensis*) • *iuramentum* 14 XI 1683 (b.m.), in *accessu ipsius consecrationis*, na ręce głównego konsekratora, biskupa wileńskiego Mikołaja Stefana Paca (brak informacji o współkonsekratorach).
206. SKARBK Jan, *archiepiscopus Leopoliensis* (vol. II, k. 10r-[108a]v) • *iuramentum* 5 VI 1713 w kościele Matki Bożej Bolesnej (jezuitów) w Jarosławiu, przy odebraniu palisza (*forma iuramenti praestiti in ecclesia Deiparae Virginis Mariae Thaumaturgae Jaroslaviensis, Patrum Societatis Jesu, immediate ante impositionem palii, die 5^a mensis Junii, quae erat feria secunda Pentecostes, anno Domini 1713^{mo}*), wykonane na ręce biskupa kijowskiego Jana Pawła Gomołińskiego.
207. SKARSZEWSKI Wojciech Józef, *abbas coadiutor commendatarius Suiioviensis, electus Chelmenis* (vol. X, k. 263r-266v: *Chelmen* 1791) • *professio*

fidei (jako komendatoryjny opat-koadiutor sulejowski) 4 I 1791 w Warszawie, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Ferdynanda Marii Saluzzo, arcybiskupa tytularnego *Corinthniensis* • *iuramentum* (jako biskup chełmski) 6 II 1791 w kościele wizytek w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa poznańskiego Antoniego Onufrego Okęckiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy (i świadkowie): biskup kijowski Kasper Kazimierz Cieciuszowski i biskup smoleński Tymoteusz Gorzeński.

208. SKARSZEWSKI Wojciech Józef, *archiepiscopus Varsaviensis* (vol. XVII, k. 631r-638v: *Varsavien* 1824) • *professio fidei* 10 V 1824 w Warszawie, przy translacji na arcybiskupstwo warszawskie, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego; świadkowie: biskup tytularny *Thaumacensis* i sufragan warszawski Mikołaj Jan Manugiewicz, prepozyt katedralny lubelski Stefan Kłodnicki, dziekan katedralny warszawski Maciej Węgierski oraz kanonik katedralny warszawski Adam Królikiewicz • *iuramentum* 19 IX 1824 w Warszawie, przy obejmowaniu arcybiskupstwa warszawskiego, na ręce biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza • *iuramentum* 19 IX 1824 w Warszawie, przy odebraniu palisza, na ręce biskupa J. P. Woronicza, który też przekazał mu palisza [pismo biskupa J. P. Woronicza do papieża z daty: Warszawa, 20 IX 1824 – k. 634r-635v].

209. SKÓRKOWSKI Karol, *electus Cracoviensis* (vol. XIX, k. 168r-175v: *Cracovien* 1829) • *iuramentum* 20 II 1829 w Krakowie, na ręce biskupa tytularnego gortyńskiego i sufragana krakowskiego Franciszka Ksawerego Zglenickiego; świadkowie: kustosz katedralny krakowski Antoni Bystrzonowski oraz kanonicy katedralni krakowscy: Sebastian Zarzecki, Jan Mikołaj Janowski i Stanisław Przybylski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego • *professio fidei* 13 I 1830 w Warszawie, na ręce biskupa sandomierskiego Adama Prospera Burzyńskiego; świadkowie: wizytator (przełożony prowincjalny) *per Poloniam* zgromadzenia misjonarzy-lazarystów Paweł Rzymski oraz kapłan diecezji krakowskiej Józef Pawłowski • *iuramentum* 24 I 1830 w kościele misjonarzy-lazarystów w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa sandomierskiego Adama Prospera Burzyńskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup kujawsko-kaliski (wrocławski) Józef Koźmian i biskup augustowski (sejneński) Mikołaj Jan Manugiewicz [w załączeniu pismo biskupa K. Skórkowskiego do sekretarza rzymskiej Kongregacji Konsystorialnej, z daty: Warszawa, 25 I 1830, z informacją o wykonaniu *iuramentum* – k. 170r-v/173r-v].

210. SOLTYS Maciej Aleksander, *electus Margaritensis* (vol. II, k. 114r-v) • *iuramentum* 27 III 1729 (b.m.) na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego Teodora Andrzeja Potockiego (brak informacji o świadkach).

211. SOMMERFELD Eliaz Daniel, *electus Leontopolitanus* (vol. II, 107r-v) • *iuramentum* (b.d., b.m.) E. D. Sommerfelda, jako nowego sufragana wrocławskiego (nie wiadomo na czyje ręce).

212. STANIEWSKI Józef Maksymilian, *episcopus Platearum, suffraganeus Mohiloviensis (ex Ordine Praedicatorum)* (vol. XXIV/1859, b.p. [dawna sygn. 4602/59]) • *iuramentum* 8 II st. st. 1859 w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Wacława Żylińskiego,

jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup wileński Adam Stanisław Krasieński, biskup tytularny *Jonopolitanus* i sufragan tyrański Wincenty Lipski oraz biskup tytularny *Thanasiensis* i sufragan kamieniecki Antoni Fiałkowski [w załączeniu pismo biskupa J. M. Staniewskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 1 III 1859, z informacją o wykonaniu przysięgi i przyjęciu sakry biskupiej].

213. STEFANOWICZ Franciszek, *episcopus Samosatensis, suffraganeus Posnaniensis* (vol. XXIII, k. 709r-710v: *Samosaten*. 1855) • *iuramentum* (b.d., b.m., brak informacji, na czyje ręce).

214. STRACHWITZ Maurycy Jan, *electus Tyberiadensis, suffraganeus Wratislaviensis* (vol. III, k. 318r-319v) • *iuramentum* (b.d., b.m., nie wiadomo na czyje ręce) [drukowany formularz].

215. SYMON Franciszek Albin, *episcopus titularis Zenopolitanus, suffraganeus Mohiloviensis* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 15 III st.st. (27 III n.st.) 1892 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Beresiewicz, jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup płocki Michał Nowodworski oraz biskup tytularny *Dionysiadensis* Ludwik Zdanowicz, prepozyt kapituły katedralnej wileńskiej [w załączeniu pismo biskupa F. A. Symona do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 8 IV st.st. (20 IV n.st.) 1892, z informacją o wykonaniu *iuramentum i professio fidei* oraz przyjęciu sakry].

216. SYMON Franciszek Albin, *archiepiscopus titularis Attaliensis* (vol. XXVII/1900-1902, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 2 XII 1901 w Krakowie, na ręce biskupa krakowskiego, kardynała Jana Puzyny (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo arcybiskupa F. A. Symona do papieża, z daty: Kraków, 2 XII 1901, z informacją o wykonaniu *iuramentum i professio fidei*].

217. SZANIAWSKI Jan Feliks, *modernus episcopus Chelmensis, perpetuus commendatarius monasterii abbatis Wąchočensis Ordinis Cisterciensis diocesis Cracoviensis* (vol. II, k. 47r-v: *Chelmen*. 1730) • *iuramentum* (b.d., b.m.), jako *provisus Chelmensis*, przy translacji z tytularnego biskupstwa Capsus na biskupstwo chełmskie, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Kamila Paolucci-Merliniego, arcybiskupa tytularnego Iconium (*Iconensis*).

218. SZANIAWSKI Józef, *abbas perpetuus commendatarius monasterii abbatis Wąchočensis, canonicus Cracoviensis* (vol. V, k. 152r-154v) • *iuramentum* 6 XI 1769 w Warszawie (*Varsaviae*), jako komendatoryjny opat wąchocki, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Anioła Marii Duriniego, arcybiskupa tytularnego Ancyrus (*Ancyranus*) • *professio fidei* 21 XII 1769 w Warszawie, na ręce kanonika Józefa Olechowskiego, administratora generalnego *in spiritualibus* diecezji krakowskiej (brak informacji o świadkach).

219. SZEMBEK Krzysztof Antoni, *abbas coadiutor Clarae Tumbae* (vol. II, k. 57r-v: 1725) • *iuramentum* (b.d., b.m.), jako *coadiutor datus* komendatoryjnego opata mogińskiego Konstantyna Kazimierza Brzostowskiego (nie wiadomo, na czyje ręce).

220. SZEMBEK Krzysztof Antoni, *episcopus Vladislaviensis* (vol. I, k. 634r-635v: *Vladislavien*. 1720) • *iuramentum* 24 VIII 1720 w Łowiczu, przy translacji z biskupstwa poznańskiego na włocławskie, na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego Stanisława Szembeka (brak informacji o świadkach).

221. SZEMBEK Krzysztof Antoni, *praepositus generalis Miechoviensis* (vol. II, k. 56r-[56a]v) • *iuramentum i professio fidei* (b.d., b.m.), jako komendatoryjny prepozyt generalny miechowski, na ręce biskupa tytularnego Paphus i sufragana krakowskiego Michała Szembeka (brak informacji o świadkach).

222. SZEMBEK Krzysztof Hilary, *coadiutor Culmensis* (vol. V, k. 422r-v: *Uranopolitanus* 1767) • *iuramentum* (b.d., b.m., nie wiadomo na czyje ręce).

223. SZEMBEK Krzysztof Hilary, *episcopus Plocensis* (vol. VI, k. 210r-211v: *Plocen*. 1776) • *iuramentum* 12 II 1776 w Warszawie, przy objęciu rządów w diecezji płockiej, na ręce nuncjusza apostolskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Józefa Garampiego, arcybiskupa tytularnego Berytu; świadkowie: biskup tytularny Theveste i koadiutor kijowski Kasper Kazimierz Cieciszowski oraz kanonik warszawski Krzysztof Żurawski.

224. SZEMBEK Onufry Kajetan, *electus ecclesiae Ptolemaidensis, coadiutor Plocensis* (vol. XI, k. 317r-318v: *Ptolemaiden*. 1797) • *iuramentum* 29 V 1797 w Warszawie, *in residentia episcopi Caesaropolitani*, na ręce biskupa tytularnego Caesaropolis Ludwika Stanisława Górskiego, w obecności trzech pijarów, jako świadków: Ildefonsa Zubowskiego (asyntenta prowincjalnego), Leopolda Wnrowskiego oraz Franciszka Zagórskiego.

225. SZEMBEK Stanisław, *archiepiscopus Gnesnensis* (vol. II, k. 80r-[80a]v: *Gnesnen*. 1710) • *iuramentum* 29 VII 1710 w Słupowie (*Słupow*), jako nowy arcybiskup gnieźnieński (zarazem pozostał nadal komendatoryjnym opatem tynieckim), na ręce biskupa krakowskiego Kazimierza Łubieńskiego (brak informacji o świadkach).

226. SZEPYŃSKI Andrzej Roman, *episcopus Stanislaopolitanus* (vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *professio fidei* 27 II 1899 w Wiedniu, na ręce nuncjusza apostolskiego w Wiedniu Emidiusza (Emidio) Talianiego, arcybiskupa tytularnego *Sebastensis*; świadkowie: Andrzej Bielecki (Bielecki) i Teofil Sembratowicz, doktor teologii (objaz z archidiecezji lwowskiej obrządku grecko-katolickiego).

227. TARŁO Michał Bartłomiej, *electus Posnaniensis* (vol. I, k. 401r-402v: *Posnaniensis* 1710) • *iuramentum* na ręce biskupa łuckiego (*Luceoriensis et Brestensis*) Aleksandra Benedykta Wyhowskiego, komendatoryjnego opata sieciuchowskiego, przez którego został konsekrowany 31 VIII 1710 w kościele św. Jana Chrzciela i św. Jana Ewangelisty (jezuitów) w Lublinie (*Lublino*, *in ecclesia Patrum Societatis Jesu, in praesentia multorum excellentissimorum, illustrissimorum ac magnificorum senatorum et procerum Regni ac varii status tam ecclesiastici quam saecularii hominum*).

228. TARŁO Piotr, *episcopus Claudianopolitanus* (vol. II, k. 49r-[49a]v) • *iuramentum* 26 V 1713 w kolegiacie św. Jana Chrzciela w Warszawie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa poznańskiego Michała Bartłomieja Tarły, jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup włocławski Kon-

stanty Felicjan Szaniawski i biskup przemyski Jan Kazimierz Bokum (Alten-Bokum).

229. **TARLO Piotr**, *episcopus Posnaniensis* (vol. I, k. 361r-v, 366r-v) • *iuramentum* 24 I 1721 w rezydencji arcybiskupiej w Skierniewicach, przy translacji z biskupstwa tytularnego Claudiopolis (Claudianopolis) na biskupstwo poznańskie, na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego Stanisława Szembeka (brak informacji o świadkach).

230. **TOCZYŁOWSKI (SAMSON TOCZYŁOWSKI) Piotr Aleksander**, *electus Bellinensis, suffraganeus Vilmensis* (vol. VIII, k. 89r-90v; *Bellinen.* 1782) • *iuramentum* 29 XII 1782 (b.m.) na ręce głównego konsekratora, biskupa wileńskiego Ignacego Massalskiego (brak informacji o świadkach).

231. **TOWIAŃSKI Feliks**, *Ordinis Minorum Sancti Francisci Conventualium professus, episcopus Carpiensis* (vol. V, k. 108r-110v) • *iuramentum* (jako kandydat do godności biskupiej) 5 X 1766 (b.m.) na ręce arcybiskupa tytularnego Efezu i nuncjusza apostołskiego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Antoniego Eugeniusza Viscontiego (brak informacji o świadkach).

232. **TWAROWSKI Józef**, *electus Amyzonensis, suffraganeus Podlachiensis* (vol. XXIII, k. 74r-77v; *Amuzonen.* 1857) • *iuramentum* 21 XII 1857 w katedrze Trójcy Przenajśw. w Janowie Podlaskim, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa podlaskiego (janowskiego) Beniamina Piotra Szymańskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup kujawsko-kaliski (włocławski) Michał Jan Marszewski oraz biskup tytularny Lorymy i sufragana lubelski Walenty Baranowski [w załączeniu pismo biskupa B. P. Szymańskiego do papieża, z daty: Janów Podlaski, 22 XII 1857, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 74r-v/77r-v].

233. **WARTERESIEWICZ Kajetan**, *electus archiepiscopus Leopoliensis Armeni Catholici ritus* (vol. XVI, k. 274r-277v; *Leopolien. Armeni ritus* 1820) • *iuramentum* 16 VII 1820 we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Andrzeja Alojzego Ankwicza, jako głównego konsekratora • *iuramentum* 20 VII 1820 we Lwowie, przy odebraniu paliusza, na ręce arcybiskupa A. A. Ankwicza, który też przekazał mu paliusz.

234. **WEBER Józef**, *electus Temnitensis* (vol. XXVI/1895-1897, b.p.) • *iuramentum* 29 XII 1895 we Lwowie (brak informacji, na czyje ręce, oraz informacji o świadkach).

235. **WEBER Józef**, *archiepiscopus titularis Dardinensis* (vol. XXVII/1900-1902, b.p.) • *iuramentum* (b.d., b.m.), na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Józefa Bilczewskiego.

236. **WIERZBIŃSKI Onufry**, *electus abbas monasterii Bledzoviensis, dioecesis Posnaniensis, Ordinis Cisterciensis* (vol. VII, k. 216r-217v; *abbatia Bledzoviensis* 1778) • *iuramentum* 4 V 1778 w kościele opackim św. Jakuba Apostoła (cystersów) w Obrze, podczas benedykcji opakiej, na ręce opata pelplińskiego Florianą Gotartowskiego, komisarza, wikariusza i wizytatora generalnego cystersów w Królestwie Polskim oraz Wielkim Księstwie Litewskim, jako udzielające benedykcji (asystowali opaci cysterscy: oberski Melchior Gurowski i przemę-

ski Jan Szoldrski; wśród obecnych m.in. kasztelan poznański Józef Mielżyński i członek kaliski Jan Turno).

237. **WIERZBOWSKI Piotr Paweł**, *electus Seynensis seu Augustoviensis* (vol. XXIV/1871-1872, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 24 IX st.st. (6 X n.st.) 1872 w Sankt Petersburgu, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Antoniego Fiałkowskiego (brak informacji o świadkach).

238. **WIERZCHLEJSKI Franciszek Ksawery**, *electus Premisliensis* (vol. XXII, k. 213r-216v; *Premislien.* 1846) • *iuramentum* 4 X 1846 w archikatedrze Wniebowzięcia NMP (obrazdki łacińskiego) we Lwowie, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa Lwowa obrządku ormiańsko-katolickiego Samuela Stefanowicza, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup podlaski (janowski) Jan Marcelego Gutkowski oraz biskup tytularny *Pompejopolitanus* i sufragana metropolity halickiego i arcybiskupa lwowskiego obrządku grecko-katolickiego Grzegorz Jachimowicz [w załączeniu pismo biskupa F. K. Wierzchlejskiego do papieża, z daty: Lwów, 18 X 1846, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i otrzymaniu sakry – k. 214r-215v].

239. **WIERZCHLEJSKI Franciszek Ksawery**, *episcopus nuper Premisliensis, in archiepiscopum Leopoliensem electus* (vol. XXIV/1859-1861, b.p.) • *iuramentum* 16 IX 1860 we Lwowie, przy translacji z biskupstwa przemyskiego na arcybiskupstwo lwowskie, na ręce arcybiskupa tytularnego *Martianopolitanus* Jana Marcelego Gutkowskiego; świadkowie: prepozyt-infulat kapituły metropolitalnej lwowskiej Andrzej Ostrowski i prepozyt-infulat kapituły katedralnej przemyskiej Józef Hoppe • *iuramentum* 16 IX 1860 we Lwowie, przy odebraniu paliusza, na ręce arcybiskupa J. M. Gutkowskiego, który też przekazał mu paliusz.

240. **WILKXYCKI Jan**, *electus ecclesiae Flaviopolitanensis* (vol. XV, k. 271r-274v; *Flaviopolitan.* 1818) • *iuramentum* 4 X 1818 w katedrze Przenajśw. Trójcy w Chełmży, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego *Erytriensis* i nominata podlaskiego Feliksa Łukasza Lewińskiego, jako głównego konsekratora; asystujący konsekratorowi (za dyspensą papieską): prepozyt katedralny chełmiński Wojciech Kłobukowski i kustosz katedralny chełmiński Wojciech Piechowski [w załączeniu *testimonium consecrationis* – dokument biskupa F.Ł. Lewińskiego z daty: Chełmża, 5 X 1818, oraz pismo biskupa J. Wilkxyckiego do papieża, z daty: Chełmża, 30 X 1818 – k. 272r-273v].

241. **WISŁOCKI Teodor**, *Ordinis Sancti Basilii Magni abbas claustralis Suprasliensis, officialis metropolitani* (vol. XI, k. 363r-364v; *Supraslien. abb.*) • *iuramentum* 2 IV 1798 (b.m.) na ręce biskupa płockiego Onufrego Kajetana Szembeka (*episcopus Plocensis, dux Pultoviensis, abbas Premetensis*); świadkowie: dziekan kolegiaty pułtuskiej Jan Nepomucen Modzelewski i *curatus ecclesiae parochialis Macoviensis* Tomasz Modzelewski.

242. **WISŁOCKI Teodor**, *confirmatus episcopus (electus) Suprasliensis Graeco-Rutheni-Uniti ritus* (vol. XII, k. 465r-470v; *Supraslien.* 1800) • *iuramentum* 26 IV 1800 w Supraślu, *in aedibus episcopaliibus, pridie consecrationis meae*, na ręce biskupa tytularnego Zenopolis i sufragana warszawskiego Jana Chrzyciela Albertrandiego, jako głównego konsekratora; świadkowie: *curatus Tykocinensis* i superior domu zgromadzenia misjonarzy-lazarystów w Tykocinie Andrzej Cuka-

nowski, *cancellarius cathedralis Brestensis et praepositus Surniaticensis* Mikołaj Duchnowski, dziekan podlaski i *praepositus Bialostocensis* Jan Krassowski oraz notariusz konsystorza biskupiego (kuri) w Supraślu Kazimierz Łosiewski.

243. **WNOROWSKI Kazimierz Józef Jan**, *electus Lublinensis* (vol. XXV/1882-1883, b.p. [rok 1883]) • *iuramentum* 20 V 1883 w Sankt Petersburgu, które wykonał jako *neconsecratus* na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Aleksandra Kazimierza Gintowta (Dzieła Gintowta-Gintowta) (brak informacji o świadkach).

244. **WOJAKOWSKI Mateusz Maurycy**, *electus Arcadiopolitanensis* (vol. XVII, k. 37r-40v: *Arcadiopolitan*. 1824) • *iuramentum* 27 II 1825 w Kumowie (*Cumoviae, loco residentiae episcopalis Lublinensis; in ecclesia parochiali Cumoviensi*), podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa tytularnego *Aratensis* Józefa Marcelina Dziecielskiego, administratora diecezji lubelskiej, jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup tytularny *Leontopolitamus* i sufragana sandomierski Aleksander Dobrzański oraz biskup (eparcha) belzki i sufragana chełmski obrządku grecko-katolickiego Wincenty Siedlecki [w załączeniu *testimonium consecrationis* – dokument biskupa J. M. Dziecielskiego z daty: Kunów, 27 II 1825 – k. 38r-39v].

245. **WOJTAROWICZ Józef Grzegorz**, *consecratus episcopus Tarnoviensis* (vol. XXI, k. 369r-370v: *Tarnovien*. 1840) • *iuramentum* 29 XI 1840 w Tarnowie, *penes ingressum ad suam ecclesiam cathedralem*, na ręce prepozyta-infułata kapituły katedralnej tarnowskiej Jana Fukiera (jako drugi świadek wymieniony został dziekan kapituły katedralnej tarnowskiej Jan Nepomucen Janikowski).

246. **WOJTKIEWICZ Adam**, *electus Minscensis* (vol. XXIII, k. 505r-510v: *Minscensis* 1853) • *iuramentum* 23 I n.st. (11 I st.st.) 1853 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Ignacego Hołowińskiego, jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup wileński Wacław Żyliński oraz biskup tyrański (cherersoński) Ferdynand Kahn [w załączeniu pismo arcybiskupa I. Hołowińskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 7 II n.st. (26 I st.st.) 1853, zawierające *testimonium consecrationis*, oraz pismo biskupa A. Wojtkiewicza do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 4 II n.st. (23 I st.st.) 1853 – k. 507r-508v, 505r-v/510r-v].

247. **WOLFF (WOLFF LUDINGHAUSEN) Teodor**, *episcopus Chelmensis* (vol. II, k. 48r-[48b]v: *Chelmen*. 1711) • *iuramentum* 8 I 1711 w Radłowie, przy translacji z biskupstwa inflanckiego (wendeńskiego) na chełmskie, na ręce biskupa krakowskiego Kazimierza Łubińskiego (brak informacji o świadkach).

248. **WOLICKI Cyprian Teofil**, *electus Sinopensis* (vol. V, k. 376[377]r-v: *Sinopensis* 1766 ac *suffraganeus Vladislaviensis*) • *iuramentum* 15 VI 1766 w Wolborzu na ręce ordynariusza wrocławskiego Antoniego Kazimierza Ostrowskiego, w obecności opata komendatoryjnego sulejowskiego Antoniego Potkańskiego (Podkańskiego) i opata klasztoru sulejowskiego Michała Wyganowskiego.

249. **WOLSKI Teofil**, *electus archiepiscopus Gnesnensis et Posnaniensis* (vol. XVIII, k. 180r-184v: *Gnesn. et Posn.* 1828) • *iuramentum* 17 V 1829 w archikatedrze św. Apostołów Piotra i Pawła w Poznaniu, *circa munus suae consecrationis*, na ręce biskupa tytularnego Cyreny i sufragana gnieźnieńskiego Marcina Siemieńskiego, jako głównego konsekratego [dokument z daty: Gniezno, 2 VI 1829 – k. 183r-v] • *iuramentum* 17 V 1829 (tamże) przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa Marcina Siemieńskiego, który też przekazał mu paliusz [dokument z daty: Gniezno, 2 VI 1829; w załączeniu pismo biskupa M. Siemieńskiego do papieża, z daty: Gniezno, 17 VI 1829, z informacją o dopełnieniu sakry biskupiej T. Wolskiego oraz o przekazaniu paliusza – k. 181r-v].

250. **WOLLONCZEWSKI Maciej Kazimierz**, *electus Telsensis seu Samogitiensis* (vol. XXIII, k. 683r-686v: *Samogitiensis*. 1850) • *iuramentum* 24 II st.st. 1850 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *tempore consecrationis*, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Kazimierza Dmochowskiego, jako głównego konsekratego; współkonsekratego: biskup wileński Wacław Żyliński oraz biskup tytularny Cystus i koadiutor mohylowski Ignacy Hołowiński [w załączeniu pismo arcybiskupa K. Dmochowskiego do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 21 III n.st. (9 III st.st.) 1850, zawierające *testimonium consecrationis* – k. 683r-v/686r-v].

251. **WOLLONCZEWSKI Andrzej**, *electus Vladislaviensis seu Calissiensis* (vol. XV, k. 563r-568v/571r-v: *Vladislavien. seu Calissien*. 1819) • *professio fidei* 19 XI 1818 w Warszawie, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego; świadkowie: kanonik gnieźnieński i warszawski Mikołaj Jan Manugiewicz, kanonik warszawski Jan Latecki, scholastyk wrocławski i kanonik warszawski Ignacy Stanisław Czyżowski oraz kanonik wrocławski Franciszek Pawłowski • *iuramentum* 3 V 1819 w Warszawie, na ręce biskupa płockiego Adama Michała Prażmowskiego (brak imion świadków) • sakra biskupa 4 VII 1819 w kościele św. Mikołaja Biskupa w Kaliszu (*in ecclesia parochiali Calissiensis Sancti Nicolai*), przed którą ponownie zostało *iuramentum* – na ręce biskupa podlaskiego (janowskiego) Feliksa Łukasza Lewińskiego, jako głównego konsekratego [w załączeniu wystawione przezeń *testimonium consecrationis* z daty: Kalisz, 4 VII 1819]; współkonsekratego: biskup tytularny *Bethsaidensis* i sufragana łowicki (w archidiecezji warszawskiej) Daniel Elias Ostrowski oraz biskup tytularny *Chetalonensis* (*Hetalonensis*) Antoni Raczyński, opat klasztoru cystersów w Łądzie (*abbas claustralis monasterii Landensis*).

252. **WORONICZ Jan Paweł**, *electus Cracoviensis*, dotychczas *decanus cathedralis Varsaviensis* (vol. XIV, k. 168r-171v: *Cracovien*. 1815/1816) • *professio fidei* 1 VII 1815 w Krakowie, na ręce scholastyka katedralnego krakowskiego Franciszka Ksawerego Zglenickiego; świadkami kanonicy katedralni krakowscy: Karol Skórkowski, Mateusz Dubiecki, Władysław Starczewski i Hipolit Starowieyski • *iuramentum* 8 V 1816 w katedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie, na ręce biskupa wigierskiego Jana Klemensa Gołaszewskiego, jako głównego konsekratego [dokument tegoż z daty: Warszawa, 17 V 1816 – k. 170r-171v].

253. **WORONICZ Jan Paweł**, *archiepiscopus Varsaviensis* (vol. XVIII, k. 544r-551v: *Varsavien*. 1828) • *professio fidei* 22 XI 1827 w Warszawie, przy

translacji z biskupstwa krakowskiego na arcybiskupstwo warszawskie, na ręce biskupa sandomierskiego Adama Prospera Burzyńskiego; świadkowie: dziekan kapituły metropolitalnej warszawskiej Maciej Węgierski, scholastyk kapituły metropolitalnej warszawskiej Franciszek Ksawery Szaniawski, kanonik katedralny krakowski Adam Tomasz Paszkowski oraz kapłan ze zgromadzenia misjonarzy-lazarystów Wojciech (Adalbert) Malinowski • *iuramentum* 29 VI 1828 w Krakowie, w związku z objęciem archidiecezji warszawskiej, na ręce biskupa tytularnego gortyńskiego i sufragana krakowskiego Franciszka Ksawerego Zglenickiego • *iuramentum* 29 VI 1828 w katedrze św. Wacława i św. Stanisława Biskupa w Krakowie na Wawelu (*coram altari maiori in ecclesia cathedrali Cracoviensi*), przy odebraniu paliusza, na ręce biskupa F. K. Zglenickiego, który też przekazał mu paliusz (w obecności prałatów i kanoników kapituły katedralnej krakowskiej, w tej liczbie: dziekana Karola Skórkowskiego, scholastyka Wincentego Józefa Łańcuckiego, kustosa Antoniego Bystrzonowskiego i kanclerza Mateusza Dubieckiego) [w załączeniu pismo arcybiskupa J. P. Woronicy do sekretarza rzymskiego Kongregacji Konsystorialnej, z daty: Warszawa, 20 IX 1828, z informacją o wykonanym na ręce biskupa F. K. Zglenickiego *iuramentum* – k. 545r-v/550r-v].

254. WYKOWSKI Stanisław, *electus Diocensis, suffraganeus Premisliensis* (vol. VI, k. 64r-65v: *Diocensis*. 1770) • *iuramentum* 2 XII 1770 w Warszawie, *circa actum consecrationis*, na ręce głównego konsekrateura, biskupa poznańskiego Andrzeja Stanisława Młodziejewskiego (brak informacji o współkonsekratorach).

255. ZACHARIASIEWICZ Franciszek Ksawery, *electus ecclesiae Tarnoviensis* (vol. XX, k. 498r-501v: *Tarnovien*. 1836) • *iuramentum* 24 IV 1836 we Lwowie, na ręce arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego Franciszka Pischtka (Pischteka) • *iuramentum* 12 V 1836 w Tarnowie, przy ingresie do świątyni katedralnej (*tempore suae in sedem episcopalem introductionem*), na ręce wikariusza generalnego diecezji tarnowskiej Jana Fukiera oraz członków miejscowej kapituły katedralnej.

256. ZACHARIASIEWICZ Franciszek Ksawery, *episcopus nuper Tarnoviensis, in episcopum Premisliensem electus* (vol. XXI, k. 318r-319v: *Premisliensis*. Lat. 1840) • *iuramentum* 11 X 1840 w Przemyślu, podczas ingresu do katedry Wniebowzięcia NMP i św. Jana Chrzciela (po translacji z biskupstwa tarnowskiego na przemyskie), na ręce biskupa (eparchy) przemyskiego obrządku grecko-katolickiego Jana Snigórskiego (Snigurskiego); świadkowie: prepozyt kapituły katedralnej w Przemyślu i zarazem *nominatus confirmatus episcopus Tarnoviensis* Józef Grzegorz Wojtarowicz, scholastyk kapituły katedralnej w Przemyślu Andrzej Tomiczek oraz kanonicy katedralni przemyscy: Stanisław Czajkowski i Wojciech (Adalbert) Brygilewicz.

257. ZACHARIASIEWICZ (ZACHARIASZEWICZ) Grzegorz, *electus Corycensis, suffraganeus Gnesnensis in civitate Lovicii* (vol. XIII, k. 146r-147v: *Corycensis*. 1808) • *professio fidei* 5 I 1808 w Warszawie, na ręce biskupa tytularnego Zenopolis i sufragana warszawskiego Jana Chrzciela Albertrandiego; świadkowie: prepozyt katedralny warszawski Adam Michał Prażmowski, kanonicy katedralni warszawscy Jan Latecki i Adam Krolikiewicz oraz regens seminarium duchownego (*Seminarii Cathedralis*) Adam Christ.

258. ZAŁUSKI Andrzej Stanisław Kostka, *episcopus Luceoriensis* (vol. III, k. 147r-148v) • *iuramentum* 20 XII 1736 w Łowiczu, przy translacji na biskupstwo łuckie, na ręce arcybiskupa gnieźnieńskiego Teodora Andrzeja Potockiego; świadkowie: dziekan łeczycki i wikariusz *in spiritualibus* oraz oficiel generalny archidiecezji gnieźnieńskiej Antoni Jaxa Krobanowski, kustosz gnieźnieński oraz prepozyt kaliski Krzysztof Dobiński i in.

259. ZAMBRZYCKI Franciszek Remigiusz, *electus Dardanensis, suffraganeus Kioviensis* (vol. VIII, k. 203r-206v: *Dardanensis*. 1782) • *iuramentum* 26 V 1782 (b.m.) na ręce biskupa poznańskiego Antoniego Onufrego Okęckiego (brak informacji o świadkach).

260. ZBĄSKI Jan Stanisław, *episcopus Premisliensis* (vol. I, k. 416r-419v: *Premisliensis*. 1678) • *iuramentum* 22 V 1678 w kolegiacie Wniebowzięcia NMP w Kielcach (*in ecclesia collegiata Kielcensi*), podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa krakowskiego Andrzeja Trzebieckiego, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup chełmski Stanisław Jacek Świąteczki oraz biskup tytularny Laodycei i sufragana krakowski Mikołaj Oborski; w gronie świadków (*praesentibus* m.in.): wojewoda sandomierski Jan Tarło, opat świętokrzyski Mikołaj Goski (*abbas Sanctae Crucis in Calvo Monte Ordinis Sancti Benedicti*), kanonik krakowski i scholastyk wileński Krzysztof Chronowski, kanonik krakowski i wileński Kazimierz Czartoryski, podkomorzy lubelski Stanisław Zbąski, podkomorzy liwski Jan Cieciuszowski, starosta sandomierski Józef Lubomirski, chorąży sieradzki Marcin Cieński, wojewódzcy sandomierski Kazimierz Tarło i in.

261. ZDANOWICZ Ludwik Feliks, *episcopus titularis Dionysiadensis, praelatus praepositus capituli Vilnensis* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum* 29 IV 1890 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Beresiewiczza, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup tyraspolski Antoni Jan Zerr oraz biskup tytularny Thespieae i sufragana żmudzki (telszeński) Antoni Baranowski [w załączeniu pismo biskupa L. F. Zdanowicza do papieża, z daty: Wilno, 19 VI st.st. (I VII n.st.) 1890, z informacją o wykonaniu przysięgi i otrzymaniu sakry biskupiej].

262. ZERR Antoni Jan, *nuper episcopus titularis Diocletianopolis, in episcopum Tyraspolensem electus* (vol. XXVI/1890-1892, b.p.) • *iuramentum i professio fidei* 1 V 1890 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, na ręce biskupa kujawsko-kaliskiego (włocławskiego) Aleksandra Kazimierza Beresiewiczza (brak informacji o świadkach) [w załączeniu pismo biskupa A. J. Zerra do papieża, z daty: Saratow, 30 V 1890, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i *professio fidei*].

263. ZGLENICKI Franciszek Ksawery, *electus Gortinensis* (vol. XVII, k. 278r-279v: *Gortynensis*. 1824) • *iuramentum* 12 XII 1824 w katedrze św. Wacława i św. Stanisława Biskupa w Krakowie na Wawelu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicy, jako głównego konsekrateura; współkonsekratorzy: biskup tyński Grzegorz Tomasz Ziegler oraz biskup tytularny Byblos Tomasz Nowiński; świadkowie: dziekan katedralny kra-

kowski Karol Skórkowski, kustosz katedralny krakowski Mateusz Dubiecki, prałat Tadeusz Lubieński i in.

264. **ZIEGLER Grzegorz Tomasz**, *electus Tynicensis* (vol. XVI, k. 506r-511v: *Tynicen. 1822*) • *iuramentum* 29 VI 1822 w kościele św. Augustyna w Wiedniu, *ante actum consecrationis*, na ręce kardynała Rudolfa Jana Habsburga (Habsburg-Lothringen), arcybiskupa metropolity ołomuńskiego, podczas aktu sakry biskupiej [w załączeniu urzędowa kopia dokumentów *iuramentum* oraz *professio fidei* z daty: Tyniec, 5 II 1823].

265. **ZIEGLER Grzegorz Tomasz**, *episcopus Lincensis* (vol. XVIII, k. 232r-234v: *Lincen. 1827*) • *professio fidei* (b.d., b.m., nie wiadomo, na czyje ręce) przy translacji z biskupstwa tarnowskiego na biskupstwo Linzu [pismo biskupa G. T. Zieglera do papieża z daty: Tarnów, 30 IV (*pridie Kalend. Maii*) 1827, z informacją o wykonaniu przysięgi].

266. **ZIENKOWICZ Michał Jan**, *tantisper episcopus Iuliiopolitamus, in episcopum Vilnensem electus* (vol. II, k. 152r-[152a]v) • *iuramentum* 20 XI 1730 w Krokach lub Krakinowie (*in curia episcopali Krokinensi*), na ręce biskupa żmudzkiego (miednickiego) Aleksandra Mikołaja Horaina (brak informacji o świadkach).

267. **ZWIEROWICZ Stefan Aleksander**, *episcopus electus Vilnensis* (vol. XXVII/1895-1897, b.p.; vol. XXVII/1898-1899, b.p.) • *iuramentum* i *professio fidei* 16 XI st.st. (28 XI n.st.) 1897 w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej (dominikanów) w Sankt Petersburgu, *ante consecrationem*, na ręce biskupa żmudzkiego (telszeńskiego) Mieczysława Leonarda Pallulona, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup sejneński (augustowski) Antoni Baranowski oraz biskup tytularny Eleutheropolis i sufragan łucko-żytomierski Bolesław Hieronim Kłopotowski [w załączeniu pismo biskupa S. A. Zwierowicza do papieża, z daty: Sankt Petersburg, 22 XI st.st. (4 XII n.st.) 1897, z informacją o wykonaniu *iuramentum* i *professio fidei* oraz przyjęciu sakry biskupiej].

268. **ŻARNOWIECKI Stanisław**, *episcopus Leucensis, suffraganeus Posnaniensis, totiusque canonice cathedralis Posnaniensis, ecclesiae parochialis in Pempow praepositus* (vol. XIII, k. 262r-265v: *Leucen. 1805*) • *professio fidei* 10 XI 1805 w Gnieźnie, na ręce biskupa tytularnego *Bibliensis* i sufragana gnieźnieńskiego Stefana Wojciecha Lubieńskiego, komendatoryjnego opata trzemeszeńskiego; świadkowie: kanonik gnieźnieński i łowicki Józef Gembarth oraz kanonik gnieźnieński i dziekan kolegiaty łęczyckiej Ignacy Bardziński.

269. **ŻYLIŃSKI Wacław**, *electus Vilnensis* (vol. XXIII, k. 128r-v, 772r-773v: *Vilnen. 1848*) • *iuramentum* 5 XII st.st. 1848 w Sankt Petersburgu, podczas aktu sakry biskupiej, na ręce arcybiskupa metropolity mohylowskiego Kazimierza Dmochowskiego, jako głównego konsekratora; współkonsekratorzy: biskup łucki i żytomierski Kasper Borowski oraz biskup tytularny *Carystus* i koadiutor mohylowski Ignacy Hołowiński.

270. **ŻYLIŃSKI Wacław**, *electus ecclesiae Mohiloviensis* (vol. XXIII, k. 529r-v: *Mohilovien. 1856*) • *iuramentum* 9 XII st.st. 1856 (b.m.), w związku z translacją na arcybiskupstwo mohylowskie, na ręce biskupa łuckiego i żytomierskiego Kaspra Borowskiego (brak informacji o świadkach).

MARTA RZEPECKA* – MILANÓWEK

ARCHIWUM KAPITUŁY I PARAFII OPATÓW¹

Statut Papieskiej Komisji dla Archiwów Kościelnych z 29 II 1960 r. podaje, iż „archiwa są rezultatem pracy kościelnej – dokumentują ją oraz stanowią odpowiednią pomoc w wykonywaniu pracy duszpasterskiej. Są w bezpośredniej służbie i pod wyłączną odpowiedzialnością autorytetu Kościoła”².

Tematowi archiwów kościelnych poświęcono wiele artykułów przyczynkarskich, mało natomiast istnieje opracowań zwartych.

Ważną pracą wprowadzającą do studiów w archiwach kościelnych jest książka Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego³. Zagadnienia ustawodawstwa kościelnego dotyczącego archiwów oraz naukowej organizacji archiwów kościelnych poruszają artykuły Władysława Abrahama⁴, Jana Kwolka⁵ oraz Przemysława Wojciechowskiego⁶. Problematykę archiwów parafialnych, ich znaczenia dla badań historycznych oraz o początkach prowadzenia ksiąg metrykalnych opisują artykuły Waldemara Kowalskiego⁷, Tadeusza Grygiera⁸, Józefa Kurpasa⁹, Bole-

* Marta Rzepecka – mgr historii, archiwista w Archiwum Państwowym m. st. Warszawy, Ekspertura w Milanówku.

¹ Artykuł ten powstał na bazie mojej pracy dyplomowej: *Akta archiwum Kapituły i parafii Opatów*, napisanej pod kierunkiem prof. Edwarda Kołodziej, w Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

² Cyt. za P. Wojciechowski, *Prawo archiwalne Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce-zarys historyczny*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny”, 8-9 (2001/2002) s. 131.

³ H. E. Wyczawski, *Wprowadzenie do studiów w archiwach kościelnych*, Warszawa 1956.

⁴ W. Abraham, *Ustawodawstwo kościelne o archiwach*, „Archeion”, 4 (1928) s. 1-14.

⁵ J. Kwolka, *Naukowa organizacja archiwów diecezjalnych*, „Archeion”, 4 (1928) s. 15-35.

⁶ P. Wojciechowski, *Prawo archiwalne Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce – zarys historyczny*, „Poznański Rocznik Archiwalno-Historyczny”, 8-9 (2001/2002) s. 103-142.

⁷ W. Kowalski, *Znaczenie archiwów parafialnych w badaniach nad dziejami przedrozbiorowymi*, „Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne” (dalej: ABMK), 75 (2001) s. 19-63.

⁸ T. Grygier, *Z zagadnień archiwistyki kościelnej na przykładzie archiwum parafialnego*, ABMK, 22 (1971) s. 5-53.

⁹ J. Kurpas, *Początki ksiąg metrykalnych*, ABMK, 2 (1961) z. 1-2, s. 5-41.